

ELOFIZETÉS

ELYVEN:
 Egy évre 24 koron.
 Egy hónap 2 koron.
VISSZAK:
 Egy évre 24 koron.
 Egy hónap 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
 4-banában petít sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyilvántartott sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, szeptember 18.

Mai számunk főbb közleményei:

- Uj eskümlnta a papoknak.
- Ellített pénzhamisító banda.
- A kalandornő toloncuton.
- Beszélgetés a szócényi dráma szereplőivel.
- A hadsereg szükségtségle az 1910. és 1911. évre.
- A bátor házibarát.
- Megrágalmazott operal karmester.
- Színházi érdekességek.
- Grófok pöre a családí sírbolt körül.
- Letartóztatott aradi nevelőnő.
- A tisztelendő ur gyermektartási pöre.
- Hogyan fejlődik Arad?
- Tarkaságok.

Az ezredik.

Arad, szeptember 17

A városházának azaz egyszerű alkalmazottja, aki az ujságok számára az anyakönyvi hivatal eseményeit szokta följegyezni, ma az egyik születés mellé azt írta: 1000. Annyit jelent ez, hogy a kislány, akit ezzel a gömbölyű számmal egybekapcsolt, az ezredik, aki Aradon ez évben a világra jött, vagy hibebe igazsággal: az ezredik, akit az anyakönyvi hivatalban bejegyeztek. Mert a gyerekek, a hatóság minden igyekezete ellenére, akkor is megszületnek, ha az anyakönyvi hivatalnak (kétségtelenül a születési és családi hibák miatt) nem jelentik be őket. Sőt annak se akadály ez, hogy a nyilván nem tartott, többnyire ugynevezett „törvénytelen gyerekek” egészségesen felnőjenek és nagykoruakká legyenek.

Tudja isten, mi indította a születések, halálozások és esküvők névte-

len krónikását arra, hogy az ezredik gyereket megjelölje. Bizonyos népmulatságoknál divatos, hogy az ezredik belépő aranyórát, vagy egyéb kedveskedést kap. A városi tanács nem lepi meg ilyesmivel az ezredik születőt, ő rá nézve tehát ez a véletlen semmi előnyt nem jelent.

Bennünket azonban mégis gondolkodásra ingerel ez a kerekszám. Azt se tudjuk, hogy a város lakósaiboz képest, háromnegyed év alatt, sokat jelent-e ez a szám, vagy keveset? Azt se tudjuk, mennyi maradt élő az ezer jövevény közül s mennyi volt velük szemben az életből távozók száma. A statisztika minden ismerete nélkül, pusztán a hangulat talaján járva elmélkedünk ezen a jubilaris születésen.

Amikor uton-utfélen az egyke, meg az „egy gyermek se-rendszer” fölött panaszkodnak, amikor percre-percre drágább lesz az élet s amikor az élelmiszernek, a ruhának, a lakásnak, a szórakozásnak minden drágulását a családos ember érzi legjobban, amikor a huszadik század emberei között egyre jobban terjed az önzés s inkább egymaga tölti el az életet, semhogy a család-alapítás révén a maga kényelméről le kelljen mondani a többiek kedvéért, a maga keresetét megosztani az egyre szaporodó gyerekekkel, a mikor már nem is olyan bolond ötlet az agglégény-adó, akkor érdemes gondolkodni az eredik születésen. Valaha a tudósoknak az volt az aggodalmuk,

hogy az emberek idővel annyira el fognak szaporodni, hogy el se férnek a földgolyón. Franciaország panaszkodásaiból az ellenkezőtől lehet tartani. Franciaországban kimegy a divatból a születés, a nőknél súlyos izléstelenség az áldott állapot, a férfiek nem érzik szükségét a banális, limonádés apai örömöknek, — s a francia „életraison” átjön hozzánk is. Überfeminista elméletek hóbortosai azt tanácsolák az asszonyoknak, hogy családi életükben „virágozzanak, de ne gyümölcsözzenek”, méltatlannak tartják, ha a nőt csak az anyai hivatásra kvalifikálják. A földhöz ragadt embernek nem telik a család-eltartásra, a módosabb ember nem akarja a vagyonát sok ivadék között szétapróztatni. Mindezek és sok egyebek között nem kell az embernek összehacsapni a kezét az ezredik gyerek jöttén: „kicsi lány, hát terád is sor került?”

Kinevették egyszer valamelyik vármegye alispánját, aki a főszolgabírnak s a jegyzőknek oly értelmű rendeletet adott ki, hogy „tekintettel a kivándorlás folytán beálló lélekszámcsökkenésre, igyekezzenek a népesség gyarapodására hatni.” S a karcolatokban széttépett alispánnak igaza volt. Minden nyomoruság mellett, amely egyre jobban előnti a családokat minden okosság ellenére, amely a logikus ifjakat az agglégényéletre, házaspárokat a gyermektelenségre indítja, — prédikálni, papolni kellene a bibliai öreg tanácsot: szaporodjatok

Szerelmek hőse.

Írta: Balogh Vilma.

Szürkülethen estéről-estére végigjárja a hanvyszemü nyári utcák sorát egy ember, Ott lépdel, ahol a legtöbb asszony nép tolong. Egy csöppet lábujjhegyre emelkedve, peckesen jár, cipőin könnyedén és vállalkozóan himbálódzva, keskeny, vézna mellét kifeszítve és jobb kezének két ujja között ügyesen, sőt negédesen forgatja a gavalléros sétatálcá villogó dublégombját.

Kicsi ember, sovány és már élemedett. Gyér haja kedveskedő választékba simítva, szemfényvesztően takarja koponyáját. Sas-orra lázongva nyomul előre, a gondosan beretvált lapos áll fölé. Büszkén ül rajta a hajszálnvi aranyzsinórra fűzött zwikker és fölötté ott villog valami szomorú, erőszakolt, bátoratlan merészséggel, vizenyösen kék szeme. Nyári szürke öltönye készen vásárolt olcsó fajta, de gyüretlen. Hószinü simaságban világít a magas inggallér és nyakkendői — oh! hódító, büvő nyakkendői — a vállalkozóan pirosak, szentimentálisan kékek, inspiráló zöldek, — finom aranypontozott tűzben égnek a beesett, sápadt arc alatt.

Tolongáson átsimulva jár-kei, hőséget sugárzó nyári utcák során, ügyesen sásirozva, kitértében inkább érintve, semmint kerülve

egy-egy dús női kebelt, áttört szövembe bukkolt asszonyi kart, hajlós csipőt. Megy, suhan, mosolyog, ajkát csucsorítva, fejét egy csöppet oldalvást, bal vállá felé hájtva és orrcimpái remegnek, idegesen rebbennek, mint kopóé, ha vadat szimatol.

Ha köszön, megáll a pilla egy rezzenésére. Bokái urasan, feszesen verődnek össze, pók szerű, vágyakozó keze lekapja fejről a szalmakalapot és meglengeti a levegőben, — hódolva tisztelegve a nő előtt.

Asszonyok kerengenek körülötte, mindenfelől. Szeszélyes, nyári szoknyák libbennek, akaratos párfümkök szagát csipkek mélyéről ragadja ki a szellő. Pókhálós, selymes harisnyákból frissen kandikál elő egy-egy finom boka és az áspolt asszonyi bőr illatos harmata gyöngyözik hószinü nyakszirteken.

Halk kacagás, könnyü, lágy sikolyok ingerlő stakkatója csap feléje... egy-egy gyors menekülő pillantás... ígérkező mosoly.

A nyári utca fátyolos homályában, finoman, pubán hajlongó asszonyárnnyak között a kicsi ember keres, kutat, — kérkedő hódolattal, mintha övé volna e sötétlő utcásor minden lázas ígérete.

Leginkább erős, anyás, szőke nők felé töre szik. Olyanok feé, kik egyik kézen matróruhás kicsikéjüket vezetik, a másikkal szrényen, háziisan, alig-alig emelve a fodrokat,

fogják össze a titkolódzó szoknya ráncait. — Isten áldja — mondja ilyenkor a kis ember, ha épen férfiismerőssel megy, — isten áldja... most csatlakoznom kell!

Aztán oda kéredzkedik, oda lapul, edzett csipők, magas keblek árnyékába. Déleg asszonytestek oldalára lopózik kicsi, peckes alaja, egy csöppet lábujjhegyre emelkedve, himbálódzva, föl fölpislantva a kerek, fiatalos szalmakalap alól, — sunyin kérőleg, — ah! esetleg — egy kisszerelémet, egy kis gyönyörért, ezen, életükterestől terhes, nyári éjszakában.

Aztán hirtelen, ügyes, hazard két ujja közül kiejti a botot, merész számítással éppen a nő lábai elé, hogy annak egy szivdobbanásra meg kell állnia.

— Pardon, — szól rebegeve, — pardon, nagysám, hogy ilyen ügyetlen vagyok!

Majd, bár választ sohsem kap, rutinosan folytatja az ostromot.

Engedje meg, — oh kérem, — engedje meg, hogy így szerényen, mellette menve hazakísérj-m!... Későn van... sötét már az utca... hátha valami tolakodó... valaki, aki félre ismeri őnt, a kalmatlankodna... terhére volna! — Mer szség!... — veti oda a nő.

Am a kis ember szavai lágygyá olvadnak... halkán röppennek el ajkairól... szaggatott gügyögésben, választ sem várva, gyöngéd tolakodással sóhajtják be magukat az asszony fütébe:

és sokasodjatok. Mert a tudásban, a technika eszközeiben, a természet kihasználásában és az élvezetekben való gyarapodásunk nem ér föl azzal, ha kevesebb élő van körülöttünk, mint a mennyi a természet rendje szerint lehetne. Gyerekből és pohárból nem lehet sohase elég, — mondja a paraszt közmondás. A poharak törnek, a gyerekek pedig halnak. S mennyire kell ott az élő poharak szaporításáról gondoskodni, a hol nem csak a gyerekelandóság ijesztő mérve töredezi őket, de a mire megerősödnek, a javát kiviszik a tengeren túlra.

Uj eskümlinta a papoknak.

— A pápa rendelete. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 17.

X. Pius pápa hadat üzent a katolikus klérus kebelében észlelt modernista mozgalomnak, mely különösen a teológiai intézetek növendékeit ragadta magával. Elrendelte tehát, hogy minden teológiai tanár, pap és hallgató, a püspöki kuriák tisztviselői és a római kongregációk alkalmazottjai eskü útján tegyenek tanubizonyosságot hitűségükről. Ennek a rendkívül érdekes eskünek a szövegét most módunkban van szövegszerű fordításban ismertetni. Az eskü így hangzik:

„Én, N. N. rendületlenül vallom mindazt az igazságot, melyet az egyház a maga csalhatatlan tanszékeiből hirdet, felállított és magyarázott, de különösen a doktrina ama alapvető tételeit, melyek a jelenkor tévtanai ellen irányulnak.

Mindenek előtt vallom, hogy istent — a dolgok kezdetét és végét, — az értelem természetes világosságának útján, a látható dolgok segítségével, azaz a teremtés látható műveiből úgy lehet megismerni, mint az okot az okozat következtében.

Másodsorban elismerem a kinyilatkoztatás külső bizonyítékait, azaz az isteni tényeket, ezek közt elsősorban a csodákat és prófétalásokat mint a keresztény vallás isteni eredetének biztos jeleit. Vallom, hogy ezek a bizonyítékok nemesek minden idő és minden ember intelligenciájának eredményei, hanem a jelen kornak is teljesen megfelelnek.

— Szépséges asszony... oh! — milyen asszony... milyen természet... szeretem... vágyom... ah... ha csak egyszer... ha akarna...!

Lépteit a nő lépteikhez igazítja, de mögötte marad egy araszszal, elbűvölten, hódolva, mint egy szerelmes apród:

— Ah, — vágyom... szeretem!...

Amaz, a kövér, anyás szőke, nyárspolgári undorral nézi, egy-egy megvető pillantást vet feléje.

— Pfuj, — a tolakodó törpe! — és szeme, a visszautasítón és ridegen világos, belemélyed, elmerül a nyári hőséges homályba, melyből mint rejtélyes, titokzatos igéret, férfiak valnak ki, karcsun, izmosan, mint ő maga.

De az utcáson végig, makacsul kíséri a sóhaj:

— Vágyom... szeretem... ah!...

A háznál gyorsan, kitérőn surrana be az asszony. El sem engedi kicsikéje kezét, úgy huzná be maga után a kapun. De erőszakos lépés gátolja lépteit. Feszés bokákkal, peckesen áll előtte — a szálcsa nő előtt — a kis ember. Csillog a hősziñü gallér... tüzesen izzik a nyakkendő... gyors kéz lebbenti a kalapot... és hátortalan és mégis merészen gyöngéd vágyakozással gyűgyögi egy hang:

— Látom-e viszont... mikor?

Harmadszor: Vallom szilárdan, hogy az egyház a kinyilatkoztatott igének őrzője és tanítója és hogy az igazi és történelmi Krisztus által annak életében alapított meg közvetlen módon, és valom, hogy ez az egyház Péterre, az Apostoli hierarchia fejére és annak utódaira, az idők végtelenségéig van építve.

Negyedszer: A hitnek tételeit őszintén fogadom el, úgy mint azokat az apostolok s a hitű atyák ránk hagyták, úgy értem s úgy magyarázom, mint ők. És azért abszolút elvetem a dogmák evolúciójának heretikus tanát, mert e szerint a dogmák értelme megváltozhatnék, más értelemmel bírhatnának, mint amelyet első ízben az egyház adott nekik. Elvetem egyidejűleg azt a tévtant, hogy Krisztus menyasszonyára és éber őreire bizott isteni hit helyébe, emberi lelkiismeretből származó filozófiai fikció vagy világteremtési elmélet lenne helyezhető, amely emberi törekvésből születve a jövőben korlátlan fejlődésnek van kitéve.

Ötödször: Teljes bizonyossággal ragaszkodom ahhoz és őszintén vallom, hogy a hit nem vak vallásos órzés, amely az emberi túlaradó lelki mozgalmak sötét mélységeiből száll föl, erkölcsileg alakkal nem bír, a szív szorongásából és az az akarat nyomása következtében keletkezik, — hanem hogy az intelligenciának és az igazságnak valóságos helyeslése, egy olyan helyeslés, amely által istennek autoritása miatt mindazt igaznak hiszük, ami isten által mondatott, bizonyított és nyilvánított, mert az ő valósága abszolút, mert ő az alkotónk és mesterünk.

Teljes tisztelettel vetem magam alá mindamaz elítéléseknek, magyarázatoknak és szabályoknak, amelyek a „Pasce di emiklikában“, továbbá a „Lamentabili d-kretumban“ foglaltatnak, különösen azoknak, amelyek a dogmák történetével foglalkoznak. Egyidejűleg elvetem azoknak tévedését, akik azt állítják, hogy az egyház által előadott hit ellenkezik a történelemmel és hogy a katolikus dogmák mai értelmezésükben a keresztény vallás autentikus eredetével nem hozhatók összhangzásba.

Elvetem és elítélem azoknak a véleményét is, akik azt tartják, hogy a keresztény kritikusnak az egyénisége felosztható hívőre és historikusra, mintha a historikusnak joga lenne ahhoz, azt helyesnek vallani, ami a hitellenkezik, vagy mintha szabad lenne amaz egy ellenfétével mellett, hogy nem direkt a dogmát tagadja meg, olyan premissákat felállítani, amelyekből az a végeredmény

— M-njen tumból! parancsolja félvállról, brutálisan az asszony.

Áll egy darabig és néz a kapu örvényében eltűnő feérég után. Aztán megy, vissza és a wikker alatt ellágyulva pislog szeme. Bánatos mosoly ül meg ajkán. — az ember kiengesztelhetetlen fájdalom, ősi keservét összefoglaló. Mintha betett volna valami nagy — megértő, fensőbbeséges lemondással

— Szépséges asszony... szépséges asszony...! sóhajta.

Majd betér valami kávéházba. Melanchólikusan, fradtan surran át a széksorok között. Hátrafesztett vállát megtörten előre ejti.

Keze melázza simítja homlokát — az elborultat, elcsüggedet — a kedveskedő választék alatt.

Egyik asztalnál ismerősök ülnek, — férfiak — egészséges, etvagycsillapító kalandokat éhesen lesők.

Nevetve, nagy hahotával, lármás istenhozottal fogadják:

— Ide... ide! It egy üres szék! Bágyadt vagy, melanchólikusnak látszol...! Szerelmet hozott-e ez esze?

És kacagnak, a jóakott, eltelt ember, a semmi után sem vágyakozó ember, hangos, duva, kicsattanó kacagásával.

következnék, hogy a dogmák hamissak, vagy kétségesek.

Elvetem a szentírás magyarázatának azt a módját, amely az egyház tradíciójával, az apostoli szék szabályaival ellentétben oly módszert követ, mint amilyennel a racionalisták dolgoznak és amely ép annyi merészséggel, mint szemtelenséggel legfőbb és egyetlen szabályul csak a szöveg-kritikát ismeri el.

Továbbá elvetem azok tévedéseit, akik azt állítják, hogy a történelmi és teológiai kérdésekkel foglalkozó tudósok előbb el kell vetnie minden tudását, amely arról akarta őt meggyőzni, hogy a katolikus tradíciónak természetfölötti az eredete és hogy isteni segítségben részesül az, aki a kinyilatkoztatott igazságnak minden egyes tételét hiszi. Elvetem azoknak a tévedéseit is, akik azt állítják, hogy az egyházi atyák iratai egyáltalában nincsenek felruházva szentesített tekintéllyel, hanem csak a tudomány elvei és a kritikának függetlenségét bizonyító módszer szerint úgy értelmezendők, amint az ember egy profán okiratudiumát folytatni szokta.

Vallom, hogy teljesen szabad vagyok a modernisták ama tévelygésétől, amely szerint a megszentelt tradícióban semmi isteni nincs, vagy — és ez még veszedelmesebb, — hogy isteni csak panteisztikus értelemben van, úgy hogy csak pusztán tények vannak, amelyek a történelem tényeivel összehasonlíthatók és akik azt vallják, hogy csak egyetlen tény van, hogy az emberek munkájuk, ügyességük és tehetségük következtében ugyanazt végezték, amit Krisztus és az ő apostolai megkezdtettek.

Végül utolsó lehettem szilárdan vallom az egyházatyáknak az igazságról hirdotett biztos kritériumát és ez az, hogy nemcsak az tartandó fel, ami az egyes ember műveltségi fokának és korának megfelel, hanem, hogy az abszolút igazság, amelyet kezdetben az apostolok hirdettek, sem nem gyarapodott, sem nem tágult.

Kötelezem magamat, hogy mindezeket hűségesen, teljes teredelműben megtartom és sem tanítás alkalmával, sem máskor, sem szóval, sem írásban ellenük nem cselekszem.

Miniszterek tanácskozása. Hieronymi Károly kereskedelmi és Hazai Samu honvédelmi miniszter ma a miniszterelnökségi palotában Kálmán miniszterelnökkel hosszabb tanácskozást folytattak.

Amaz közül közüjük. Riadtan, érzékenyen húzódik össze. A hódítóra biggyesztett ajak bágyadtan nyílik, a vágyakozó kéz szomorúan támasztja a homlokot.

— Ah, — ha tudnátok... ha tudnátok!

És sokáig hallgat.

A többiek rejtett, gunyos mosollyal a szájszögletben, várakozva nézik.

Végre fölkapja fejét. Tekintete a sötétség fénypontozott, puhán összehajló határába mélyed, — mintha ott messze, messze, ... libegne valami feléje és közeledni nem tudna mégsem — valami illatos, fehér, asszonyos.

— Ah, ha tudnátok, — szólal meg halkán — ha tudnátok... Milyen természet... milyen asszony!... Magas — gömbölyű — délceg... arany a haja... tejszíni az arca... világított a homályban... Honnan is jönnek, kilépve egyszerre a sötétebből, ezek a nők!... Megy előttem, libegve, titoktartó lépésekkel kicsijét kézen vezei — gondosan anyáson!... maga a Szűz Mária!...

— És aztán? — kérdik évdöve, lesve az ismert csattanót.

— Aztán?... Aztán mondtam: „...nézzen rám csak egyszer — évek óta vágyom egy pillantása után... önről álmodtam egy életen keresztül!“

— És ő?

BESZÉLGETÉS

a szécsényi dráma szereplőivel

— Szöke nem békül ki a feleségével. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 17.

Szöke Jenő dr. szabadbocsátása után a fogház hátulsó kapuján át bátyjának, a Ganzgyár mérnökének anyósához, özvegy Berczellné dr. néhez ment egészen észrevétlenül s ott tartózkodott bátyja családja körében. A Grün-nővérek s maga Grün Aranka is a Magyar király-szállóban várták Szökét, a Szöke-család viszont Feledi ügyvédhez ment és szintén várakozott Szökére. Ott volt Szöke nővére, sógora és sógornője.

Amikor Berczelléknél meghallották, hogy Szökét egy újságíró akarja meglátogatni, a család férfi tagjai kijelentették, hogy semmi szín alatt sem engedik meg a Szökével való találkozást, de Berczellé, a ház asszonya — egy rendkívül finom és intelligens uriaszony — bevezette Szökéhez a *Budapesti Hírlap* munkatársát. Szöke arca megtörtnek látszott ugyan, de nagyon megkönnyebbültnek, réha már örömmosoly is átfutott rajta. Oly benyomást tett, mint aki váratlanul rendkívül szerencse ért.

Első szava az volt, hogy bujlik a nyilvánosság előtt, ezért jött ide, mert itt senki sem keresheti. Nem akarta kitenni magát sem az ellenérzésnek, sem szimpatikus tüntetésnek. Csak hosszabb rábeszélés után volt hajlandó, hogy nyilatkozzék terveiről.

— Budapestre megyek ma éjjel, vagy holnap reggel — mondotta — bátyám családjához; azután pedig szanatóriumba. Elyűtt idegeimet kell gyógyítanom.

— Önt most két helyen várják, doktor ur — mondtam. A Magyar-Király szállóban várja a felesége, Feledi ügyvédnél a nővére és a hozzátartozói.

— Akkor elmegyek Feledihez.

— Nem a feleségéhez?

Megtört arca komoly, engesztelhetetlen vonás jelent meg.

— Nem, felelte.

— Nem akar kibékülni vele?

— Megmondottam a tárgyaláson is, hogy sajnálom és szánom, de nem tudok megbocsátani neki. En puritan ember vagyok. Nem tudnék többé egy fedél alatt élni vele.

Szenvedő arccal lehorgasztva fejét, tompa hangon folytatja:

— Igaz, én is végzetes tettet követtem el és ha Reöck Pistának, akit szerettem és becsültem, az életét visszaadhattam volna, a mitől öntudatlanul fosztottam meg, szívesen adtam volna tíz évet az életemből. De lehetetlen. Én nem akartam, nem tudtam, mit cselekszem. Ő tudta, kicsoda a feleségem...

— Ó? ... A homályban belekapott tekintete az enyémbé. Szomorú volt, bocsánatot kérő, tele megértéssel... valamikor, ósrégen már találkoztunk nagy egymáshoztartozásban... és ma egymásra lertünk újra. — „Bocsásd meg, hogy nem maradtam hűséges hozzád!” — kérlelte a szeme... Aztán a kapunál felém fordult és féltékeny suttogta: „...menjen — menjen az utamból!” Egész eltévesztett élete — leplezett élete benne volt ebben a két szóban és a tiszta nő könnyörgése, hogy ne zavarják nyugalmát... Ah! megpihenhetni azokban a karokban... keblére hajthatni fejemet... de nem — nem!... fehér asszony, anyás asszony — nem bántlak!

Feje lemondóan hanyatlk karjára. Mint nyeregből kiesett lovas, csuszkal orrán a zwikker

A többiek egymásra néznek. Az elfojtott, kitörni készülő kacagás ott vibrál, ott bujkal a szemekben, a józan, betelt ajkak körül.

— Mégis jobb lesz nem lemondani a nőről! — szólal meg valamelyik gonoszul évődve. De ő leinti kezével.

— Ti — mit tudjátok ti, mi a szerelem! — mondja megvető göggel.

És másnap újra ott sétál a sötétlő utcákon végig, — mosolyogva, vállalkozón — fehérruhás, piros ajku, akaratos asszonyok között.

— Tehá doktor ur, folytatja a válópört? — Igen, 28-án lesz a tárgyalás. Tegnapra volt kitűzve, de elhalasztották. *Mi végképpen elváltunk egymástól.*

— És a gyermekek?

— Azokat magamnak követelem.

— Kérdés, odaitélik-e?

— Hiszen van rá alap. Kérem, ne irjanak rólam semmit. Nem akarok újabb Haverda-históriát. Hiszen én mindent elvesztettem, a mit eddig elértem. Nem akarom, hogy most még meg is ítéljenek.

Megnyugtattam, hogy objektív, nem szenzáció-hajhászó lapot képviselek.

— Fölkeresem majd a szerkesztőségben és ott köszönöm meg tárgyilagosságát, — mondotta.

— Hát a fogházban is tudott tárgyilagosságunkról? — kérdeztem.

— Igen. Oda is sok minden hír bejut.

A család férfitagjai ismételten benyitottak és sürgették a beszélgetés tefejezését.

— Elég volt Jenő, mondták, ugysis eléggé ki vagy merülve.

Hagyjatok, felelte Szöke, hiszen ez első érintkezésem új életemben a nagyvilággal.

Szemmelátnatónan jól esett neki szabadságának érzete és az a tudat, hogy elhet vele. Azután bucsút vettem és Szöke egész a kapuig kikísért.

A Magyar Király szállóba mentem, a hol Szökénét akartam fölkeresni. Eppen akkor indult el egy automobil, a mely a védőt és néhány dolgavégzett újságíró-t vitt el Budapestre. Nagy tömeg volt együtt, a mely a távozókat harsányan megéljenzte mások füttyültek. Szökéné az első emeleten egy kétszobás lakásban lakik testvérel, Szalczerné dr.-nével és bátyjával Fodor Rezső dr. trencsénteplici fürdőorvossal.

Szökéné, a mikor beléptem, a diván sarkán ült összekuporodva; egész gyermeknek látszott. Egyszerű, divatos frizura fején, elől fru fru hull homlokára. Fekete alj, csipkés fekete bluz, lakkcipő van rajta. Filigrán, egészen gyermekarcu asszony, aki inkább teszi két hónapos új asszony benyomását, aki mézesheteit éli valahol egy fürdőhelyen, mint huszonnégy éves két gyermekes asszonyét. Arca halvány, csak fekete szeme, amelynek sötétsége betölti pillája alját és piros ajka élénk és csillan meg rajta a vilanykörte halvány világánál.

— Nagyon örülök fölmentésének — mondotta. — Ért jöttem ide, ezért vallottam. Iszonyu nagy bünt követtem el, de nem tehetek róla. Elvesztettem akaratomat és oly tapasztalatlan voltam. Csakhogy már vége van.

Testvére odaül melléje és megfogja a kezét. Közöltem Szökénével, hogy az ura nem akar vele kibékülni. Meglepi, de nem hat rá kínosan.

— *Ha elítélték volna, nem vártam volna el tőle semmi szín alatt. Így, hogy fölmentették s ő valóni akar, én nem ellenzem.* Legyen az akarata szerint

Szökéné nénjét, a ki a Grün-család magtartását irányította, s akinek jelentékeny része van a fölmentésben, szemmelátnatónan meglepi a dolog.

— Hiszen úgy tudtam, hogy Szöke békülni akar. Én három hónap óta nem foglalkozom egyébbel, mint ezzel a pörrel, most már a békét szeretném. De ha nem lehet... Kérem, mi Aranka boldogságát akarjuk, semmi mást.

— A gyermekeket is el akarja venni — mondottam.

Ismét Szökéné nénje felelt:

— Jobb volna, ha nálunk maradnának. De ha föltétlenül akarja és a bíróság neki ítéli, ám legyenek az övéi... apjuk... *Mi a gyermekek dolgát rábizzuk a bíróságra.*

Aztán elmondja, hogy ő Grün Aranka és bátyjuk még ma éjjel hazautaznak.

— Nincs kedvem a nyilvánosság előtt szerepelni — mondotta Grün Aranka. — Békét és megnyugvást akarok. Elutazásomig, mint egész nap, nem mozdulok ki a házból.

Az esküdtek verdikthozataláról a következő, igen érdekes részleteket tudtuk meg.

Mikor az esküdtek visszavonultak, közülök csak négyen foglaltak állást a fölmentés mellett, a mi a fölmentéshez elégtelen lett volna. A kik el akarták Szökét ítélni, azzal érveltek, hogy az asszony megmaradt, de Reöck elveszett, mások

viszont azzal argumentáltak, hogy igaz, hogy Szökén sérelem esett, de azt párbajjal is elintézhették volna. Szavazás előtt öten jelentették ki, hogy a fölmentés mellett foglalnak állást. Szavazás közben egy esküdt meggondolta a dolgot és így *hatan szavaztak a fölmentés mellett.* Az esküdtek főnöke tévedésből tette azt a kijelentést, hogy hétnél többen feleltek nem-mel. Az ítéletre azonban ez a tévedés nem lehetett befolyással, mert hat „nem bűnös” szavazat is fölmentést jelent.

Singer Arnold dr. budapesti ügyvéd, Szöke Jenő dr. rokona ma délelőtt ezeket mondta:

— Együtt utaztam a fővárosba Szökével, akinek egész uton nagyon fájt a feje, ez a fejfájás koronázta be életének legszenzációzabb napját; alig beszélt az uton, csak azt hajto-gatta, mennyire kétségbe van esve, nem tudja, mi lesz vele.

Egyáltalán, feldult életükön és a jövőjük felett való kétségbeesés uralkodik most Szökén és a feleségén, ezen a két idős emberen. A szerencsétlen Szöke tegnap két újságíróval beszélt, az egyiknek azt mondotta, hogy megint együtt fog élni a feleségével, a másik előtt öt perc múlva elszántan kijelentette, hogy hallani sem akar többé az asszonyról. Bizony, ő maga se tudja mit akar, egye őre beteg a fogságnak s a tárgyalás viarainak.

— Szökéné is beteg a pörnek, s egyformán szenved a maga s az ura sorsa miatt. A házastársak sz ítélet óta még nem találkoztak, dacára annak, hogy mind a ketten hozzám érkeztek. Az ura egy korábbi vonattal jött, sirva összezsúfolgatta a gyerekeit, azután átöltözött és azonnal elment a gőzfürdőbe. Alkalmasint bemegy egy szanatóriumba. Szökéné megérkezése után elment a városba bevásárolni. Az asszonynak is sok időbe kerül, míg kiheveri ennek a tragédiának a szenvedéseit. Mind a kettőnek egy kívánsága van: *ne foglalkozzanak már velük az újságok, felejtse el a világ az ő szomorú és rettenetes ügyüket.*

SPORT.

+ Sport-ünnepély. Arad legfiatalabb és számottevő sport egyesülete ma délután fél 3 órakor óhajtja országos aletikai viadal keretében megünnepelni öt éves fennállása jubileumát. Amint az előjelek mutatják, hatalmas, nagy és élvezetes versenyben lesz része Aradváros sportközönségének. A sikert előreláthatólag biztosítják az igen nagy számmal beérkezett nevezések és a felajánlott tiszteletdíjak, valamint erre a versenyre alapított művészies kivitelű Szél Ernő vándordíj. A versenyt nemcsak a kiváló atléták versengése fogja emelni, hanem a verseny védnökei is nagyban hozzájárulnak ehhez. Védnökséget szívesek voltak elfogadni: Urbán Iván főispán, Bárczy István a széksőváros polgármestere, a M. A. Sz. elnöke, Wenckheim Frigyes gróf országgyűlési képviselő, Fábry Sándor dr., Acsev. vezérigazgatója, „Maros” evezős-egylet elnöke, Neuman Dániel m. kir. udvari tanácsos, Varjassy Lajos polgármester, Neuman Samu gyáros, Szél Ernő posta- és táviráda felügyelő. A verseny bíróság elnöke Hámory László dr. országgyűlési képviselő, a M. A. Sz. delm. kor. biz. elnöke. Az egyesület vezetősége Aradváros négy tanintézetének igazgatóságát megkereste és a szegényebb sorsu tanulók részére szabadjegyet adományozott. A Postás Sport-Egyesület ezen humánus eljárásával csak fokozni óhajtja az ifjúság körében a szabadtéri sportszeretetet s módot akar nyújtani azon diákoknak is a verseny végignézésére, kiknek más esetben nem lett volna módjában. — Az egyes versenydíjakért fenomenális küzdelem készül, mert a versenyzők között ott látjuk hazánk, Ausztria, Németország, Csehország többszörös bajnokait, a 100 yardos síkfutásban ott látjuk Jankovits Istvánt, a Mac nagyklasszisu sprinterét, ki Ráoz Vilmos (Beac) magyar bajnoktól állandóan csak mell szélességgel marad le, s most talán sikerül neki az évek óta megközelíthetetlen rekordot megdönteni. Wiesner Frigyes (BEAC)

a 220 yardos síkfutás és negyed angol mértőföldes síkfutás bajnoka és rekorder. Kobalszky Pesti postás díszkeszdebó, ki jelenleg olyan kondícióban van, hogy nem lenne nagy meglepetés, ha a már évek óta fennálló rekordot megjavítaná. Gerelyvetésből indul Mudin István olimpiai győztes, Rácz László, a Mac kiváló képességű állatái, az egy angolos síkfutáson itt lesz Auerbach János, a Mac legkiválóbb távfutója, ismét összekerül Kiss Gyulával, az Aradi Postás sportegyesület tehetséges futójával. A két angol mértőföldes síkfutáson indul Weiszhausz, a Benc. legjobb hosszú távfutója. A telepen fél 3 órakor futják le az első futamokat, míg pont 3 órakor a magyar atletikai derby számmal, a nap egyik legszebb versenyével veszi kezdetét az országos jellegű viadal. A versenyre a következő belépő díjakat állapították meg: Páholy 6 korona, tribün ülőhely 1 korona, állóhely 70 fillér, diákjegy 30 fillér. Jegyek a verseny színhelyén, a Török Gábor utcai sporttelepen, valamint a főpostán előre is kaphatók. Kiemelődőnek tartjuk, hogy kedvező idő esetén is meg lesz tartva a verseny.

Megrágalmazott operai karmester.

— Énekesnők vallomása. — Egy hónapi fogház a Pesti Futárnak. —

— Fővárosi tudósítók telefonjelentése. —
Arad, szeptember 17.

A budapesti büntető-törvényszéken ma egész sereg operai primadonna vonult fel, hogy tanúságot tegyenek egy sajtóperben.

Néhány hónappal ezelőtt ugyanis a *Pesti Futárban* megjelent egy tudósítás, amely Kerner István operai karmester személyével foglalkozott. El volt mondva ebben, hogy Kerner pénzért tanítja az operai tagokat és növendékeket. Tőle függ teljesen a szereposztás és a növendékek szerződésének. Az utóbbi időben csak azok kaptak szerződést, akiket Kerner tanított. Így Medek Anna és dr. Hajdu Marcellné is. A cikk szerint Kernernek kötelessége az, hogy ingyen tanítsa a növendékeket és mégis pénzért teszi ezt, ami inkompatibilis az állásával. Kerner sajtópört indított a cikk szerzője, Nádas Sándor ellen. A mai tárgyaláson a védő kérelmére beidéztek tanúként dr. Hajdu Marcellné, Medek Annát, Bánó Irént, Szemere Árpádot és Mészáros igazgatót.

Elsőnek Bánó Irént hallgatták ki, aki azt vallotta, hogy korrepetált Kernerrel.

Elnök: Miért fordult ép ő hozzá?

Tanu: Mert Kernert tartottam legjobb és legmegfelelőbb korrepetitornak.

Elnök: Nem azért fordult hozzá, hogy állítsa valami előnyhöz juthasson?

Tanu: Egyáltalán nem is szerződésről a céljából vendégszerepelttem az Operánál, hanem azért, mert éreztem magamban, hogy mint operaezenekező is megállhatom a helyemet az Opera színpadán.

Medek Anna, Hajdu Marcell, Vlatt Gizella és Szemere Árpád kihallgatása következett, kiknek egyértelmű vallomása rehabilitálta Kernert. Mindnyájan azt vallották, hogy azért fordultak Kernerhez, mert őt tartották a legmegfelelőbb művészi erőnek. Benkő Henrik, Sziklai Adolf karmesterek és Barré Emil koncertmester azt vallják, hogy ők is tanítottak operai tagokat és sohase volt ez ellen a vezetőségnek kifogása.

Márkus Dezső lényegtelen vallomása után Mészáros Imrét, az Operaház igazgatóját hallgatták ki, aki azt vallotta, hogy semmiféle tudomása nincs arról, hogy Kerner valaha is visszaélt volna karnagyi állásával.

A bíróság rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet. Nádas Sándort három rendbeli rágalalmazás vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért egy havi fogházbüntetésre,

150 korona pénzbüntetésre és 150 korona perköltségre ítélte, egyúttal kötelezte, hogy az ítéletet a Pesti Futár legközelebbi számában leköszölje.

Színházi érdekességek.

(Ujházy mester és a pincér. — Tizennégy ragyogó nő.)

— Budapesti tudósítónktól. —

Ki ne ismerné az örökké vidám, derék Ujházy mulatságos eseteit. A Mester, bár deresedő fejjel és meggyengült lábakkal sétálgat még mindig a dunai korzón, nem hagyja el friss, eredeti humora, amelylyel jó barátait szórakoztatja. Mindig jó kedve van, különösen akkor, ha egy kis társaság verődik össze. Itt aztán elmondja Ujházy sorjában fiatalkori élményeit állandó nagy derűtség között.

A hétfő estét a Gambrinus étterem egyik diszkrét sarkában töltötte el Ujházy és szűk társasága. A vacsora után, borozgatás közben jobbnáljobb anekdotáit mesélte el a Mester. Rövid idő múlva távozásra kérte a társaságot. Fölkészültek.

A pincér oda sietett és elsőnek persze Ujházy kabátját segítette föl. A felöltő feladása után az ugynevezett „kabátrángatási-szakművelet” következett, amely abból áll, hogy a pincér az alsó kabátot hátul a balkezelével, a felső kabátot pedig a jobb kezével két ellenkező irányban rángatni kezdi. (Ezen azt hisszük, már minden férfi átcsesett!)

Az előzőeken pincér is így tett a Mesterekkel. De alig tette meg az első mozdulatot, a Mester így kiáltott fel ijedten:

— Maga marha! Mit csinál velem?

A zavarban levő pincér nem tudta hamarjában, hogy miben hibázott és csak a társaság hahotájára jött rá, hogy a Mesternek nem a kabátjába, hanem a nadrágjába markolt nagy gyorsaságban és előzékenységgel.

Nem kis meglepetés volt a „leleplezett Mester” látni. De azért a pincér jó berravalót kapott a vendégektől. Még szerencse, hogy a kis eset nem a nagyközönség szemeláttára történt.

*

Beöthy László, a Magyar- és Király-színházak igazgatójáról azt mondják, hogy nagyon ügyes kezű ember. Majdnem így is áll a dolog. Mert ha tekintetbe vesszük, hogy Budapesten csak egy operettszínház van, míg Bécsben vagy más világvárosban több is van, nincs nagyon nehéz helyzete Beöthynek, mert a konkurrenciától mentes és ha nem is hoz nagy áldozatokat, van Budapesten az operettek számára elég nagy publikum. Így hát jó dolog igazgatónak lenni.

— De most az egyszer ki akar magáért tenni Beöthy is. Előadja *Rubens* Pálnak, a Hollandi leány hírneves szerzőjének egy új, nagyszerű darabját, a „Balkáni herceget.” Ezzel az új operettel akarja az ideit „slagert” megcsinálni.

A darabban szükség van 14 gyönyörű nőre, akik a balkáni herceget vezetik be a színpadra. A hölgyek beszerzése egy kis fejtörést okozott Beöthynek. Összetobozta tehát Budapest legszebb hölgyeit. Száznál több mesénő jelentkezett az igazgató irodájában és így nem volt nehéz a választás.

Egy-kettőre kiválasztotta a tizennégy ragyogó szép hölgyet, akik már nagyban próbálhatnak is a darabban. De most már ha gomb van, a kabátot is be kell szerezni és ezért Beöthy egy balkáni herceget is keresett. És azt sikerült is megtalálnia Kertész Mihály személyében. Most már csak a jó publikum kell és a tervezett siker biztosítva lesz. A darab jó, a herceg kitűnő és — ami a fő — a nőskéz is szépek!

Hja, nem kell kétségbe esni, van még Pesten elég szép nő!

Elítelt pénzhamisító banda.

Amit az aradi rendőrség nyomozott ki. Tárgyalás két hétig.

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 17.

Nagyszabású pénzhamisítási ügyet tárgyalt a szegedi büntető törvényszék közel félhónap óta. Ennek az ügynek az érdekessége és az újszerűsége tudniillik az volt, hogy alig lehetett befejezni. Mennél tovább tárgyalták, mind több volt a vádlott, mind több a tanu és mind nagyobbra gördült, akár a lavina. Szeptember 3-án kezdték tárgyalni, de tárgyalták a múlt hét szombatján, sőt vasárnap is, amire ritkán van példa. Tegnap pedig megint elővette ezt az ügyet az ugynevezett kötött tanács és újra nagyobbá nőtt, mert megint négy tanut hallgattak ki és végre estére ítéletet hoztak. Hat veszedelmes pénzhamisítót ítéltek el, akik valóságos veszedelmek voltak sok vármegyének. Nemcsak Aradot, de az egész környéket és a szomszédos városokat elárasztották hamis pénzzel.

A múlt év tavaszán a szegedi *Back* malmában alkalmazott *Krissán János* felkereste *Battonyán Simandán Manót*, akinek borozás közben azt mondta, hogy ő ismer egy embert, aki jól tud pénzt hamisítani és társnak hívta fel. Erre *Krissán János* elvitte *Simandán Vaszia* Vazulhoz, ki beismerte, hogy ő az a bizonyos ember, de 400 koronára van szüksége, hogy jó pénzt készítsen. Persze *Simandán Manónak* pénze nem volt, de néhány nap múlva ismét kiment *Battonyára Vaszia Vazul* és ekkor *Simandán* 60 koronát, a tervbe beavatott *Sülye Aurél* pedig 200 koronát adott át.

De *Simandán Manónak* más bűne is van, melyet az aradi rendőrség nyomozott ki. Ugyanis a múlt év december 17-én megtartott aradi vásáron *Peri Sztrojane* 2 sertést adott el egy embernek 240 koronáért, aki ujaradi mézárósnak mondta magát. A vevő 49 darab 5 koronás, feriatos és koronás pénzzel fizetett. Mikor ezt átakárta adni másnap *Peri Sztrojane*, akkor jött rá, hogy a pénz hamis.

A személyleírás alapján elfogták azt az ujaradi mézárósnak, aki nem volt más, mint *Simandán Manó*. Beismert mindent. Sőt többet is; azt, hogy 1909. év tavaszán *Nagy Lajos* felkereste Szegeden *Verbáz Lajost*, hogy készítsen hamis pénzt. *Verbáz* vállalkozott rá, mert ugymond megtanulta ezt a szegedi törvényszék előtt megtartott *Staffner* fele pénzhamisítási bűnygyben. Működni is kezdett a gyár és különösen 5 koronások készültek, melyeket *Simandán Manó*, *Pality Erzsébet*, *Sipos Péter*, *Mészáros Gergelyné* és *Illés Rozál* hozták forgalomba.

Az egész delvidéket elárasztották ezekkel a hamis 5 koronásokkal. Egész tömege a károsoknak jelentkezett, de még több akadt, aki röstelt utána járni a dolognak és letagadta.

Veszia Vazul, *Verbáz Lajos*, *Krissán János*, *Simandán Manó*, *Sipos Péter*, *Pality Erzsébet*, *Mészáros Gergelyné*, *Illés Rozál* voltak pénzhamisítás, csalás bűntette miatt vádolva, kik közül *Veszia Vazul*, *Verbáz Lajos*, *Nagy Lajos*, *Krissán János*, *Simandán Manó* január óta vizsgálati fogságban is ültek. *Veszia Vazul* három és fél évi börtönt már kitöltött, *Simandán Manó* nemkülönben ette az államkosztját, *Krissán János* pedig rablásért ült. *Verbáz Lajos* multjában is van egy kis szépséghibája.

A szegedi törvényszék a következő ítéletet hozta:

Krissán János két évi fegyház, *Mészáros Gergelyné* másfél évi börtön, *Verbáz Lajos*

másfél évi börtön, Simundán Manó egy évi börtön, Nagy Lajos hat havi börtön és Sipos Péter három havi fogház. Veszén Vazult és Paloty Erzsébetet fölmentették.

A kalandornő toloncuton.

— Az udvari cukrász barátjáné. —

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 17.

Irtunk arról, hogy Weisz Béla, budapesti udvari cukrászt gondnokság alá helyezték. Weiszt a felesége vitette szanatóriumba, mert Sipos Lászlóné nevű kalandornő a natalmába kerítette a vén embert. Weiszné feljelentette Siposné, hogy az sok pénzt csalt ki Weisztól.

A rendőrség sikerrel nyomozott és tegnap estére a detektívek már elkészültek az ugynevezett özvegy Sipos Lászlóné fotografiájával. A titokzatos özvegy, aki több mint kétszáz ezer koronát csalt ki az elmebeteg cukrásztól, igen viharos előélettel dicsekedhetik.

Miskolcon született. A leánykori neve: Weiszberger Sarolta. Tizenégyéves korában került a fővárosba; a sógoránál lakott, Weisz Ármin butorkereskedőnél a Róser-bazárban. Weisz később San-Franciskóba költözött. Azóta tíz év telt el és Weiszberger Sarolta megfordult az egész országban. Esztergomban, Pécsen, Debrecenben, mindenütt, ahol a szerelem készpénz ellenében kapható. Debrecenben, a hol nagy sikerei voltak, egy éjjeli mulatóhelyen megismerkedett Sipos Béla mérnökkel, aki kiváltotta és együtt élt vele három hosszú évig. Feleségül azonban nem vette Weiszberger Saroltát, aki igazán sohasem volt férjnél. Hat év óta Budapeston él. Amikor Weisz Bélával megismerkedett, annyira nyomorban volt, hogy nem volt egy ruhája sem. Most százezeri vannak. Kiderült, hogy a leányát, aki tizenkétéves, de már ismert szépség, bemutatta a Hungáriában lévő Union-Club több éltebb tagjának, akikre a kihallgatás során hivatkozott is. Ezek a milliomos urak azonban azt vallják, hogy csak szánalomból foglalkoztak a kis leánnyal. Weiszberger Sarolta most huszonnyolc éves.

Az bizonyos, hogy az ál-özvegy eltitkolta az agyalágyult cukrász előtt viharos múltját. Szentkirályi fogalmazó ma újra elővezette Weisz Béla jegyesét, akit a keresztkérdések sávarba hoztak, megtört és bevallotta, hogy amije van, azt az öreg elmebeteg cukrásztól kapta. A rendőrség Weiszberger Saroltával szemben közigazgatási uton fog eljárni, eltoloneolják illetőségi helyére, Miskolcra.

A muzeum-köruti udvari cukrász ügyében ma döntő fordulat történt. Tizenkét orvosi bizonyítvány tanuskodott eddig szegény Weisz Béla tabó-paralízise mellett, ma megérkezett a tizenharmadik. Déli egy órakor künn jártak a törvényszék hiteles orvosszakértői a Schwartzerszanatóriumban és alaposan megvizsgálták a szerelmes aggastyán elmeállapotát. A bizottság két óra hosszat időzött a kékgolyó-utcai szanatóriumban. Ott voltak Drisnyei törvényszéki bíró, Szilberth jegyző, dr. Fischer Ignác és Hajós Sándor dr. törvényszéki orvosszakértők; mint ellenőrző szakértő Hudovernig egyetemi magántanár és a két ügyvéd: Polónyi Dezső dr. és Kindlovics dr. A szakértők, Fischer Ignác dr. és Hajós Lajos dr. a következő megállapodásra jutottak:

Weisz Béla Albert, a hatvanháromeves cukrászon a paralízis kétségtelen tüneteit konstatálja a vizsgálat. A kórkép tökéletes kinyomozásához azonban hosszabb megfigyelés szükséges. Ezért a szakértők három hétig állandóan megfigyelik a beteget és csak azután számolnak be részletesen az eredményről.

Weisz Béla családja ki akarta szabadítani az öreget, mert nem hitték, hogy üzlete vezetésére képtelen. A család ki is küldte Hudovernig dr. tanárt ellenőrző elmeszakértőnek, a ki résztvett a vizsgálaton. Hudovernig dr. azonban mindenben hozzájárult a hivatalos orvosok véleményéhez. Így tehát Weisz Béla rokonainak számítása épügy csütörtököt mondott, mint az ál-özvegyé. A cukrászda alkalmazottai közül pedig azok, akik „özvegy Siposné“-hoz huzódtak Weisznéval szemben, igen-igen restelik magukat. A főnöknőjelöltet pedig viszik majd zöldkocsin Miskolcra. Most már nem veszedelmes a miskolci cukrászokra sem a derék özvegy.

Letartóztatott aradi nevelőnő.

— Meglopott családok. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 17.

Az aradi rendőrség detektívjei ma délben a vasúti állomáson abban a pillanatban tartóztattak le egy elegánsan öltözött, nagy utazókosarakkal körülvett fiatal hölgyet, mikor egy éltebb nőszemély kíséretében a gyorsvonatra akart felszállani, hogy Aradnak hátat fordítson. Nagy sirás, rívás, jajgatás és elájulás követte a detektívek azt a sablonos mondatát: „nagysád, kövessen az őrszobába.“ A gyorsvonat érkezésekor rendkívül élénk az élet a pályaudvaron és így érthető, hogy a fiatal dáma sorsa igen sok kíváncsit csoportosított a jelenet színhelyén. Alig tudtak utat törni a rendőrök az óriási embertömegben át az őrszobához, ahol a letartóztatás után rögtön kezdték venni a nyomonzást.

Az azonban sokkal nehezebben ment, mintsem a detektívek gondolták. A hölgy egy szót sem tudott magyarul, németül meg nem akart beszélni, a nyomozók tehát ügyet sem vetve róla, hagyták sirni és hozzá látták az utazókosarai átkutatásához. A beszélői nem tudó, de annál fényesebben bizonyító ruhadarabok és egyéb ingóságok aztán meggyőzték a rendőrséget arról, hogy helyes volt a fogás; a letartóztatott fiatal hölgy csakugyan Lorenz Anna nevelőnő, aki ellen Reisz Sándor feljelentést tett az aradi rendőrségen lopás miatt és akit a rendőrség másfél napig nagy apparátussal keresett, de nem talált meg.

Nem használt a sirás, sem az ájulás, a kisasszonyt előállították a bünyői osztályra, ahol egy órakor megjelent Reisz Sándorné és Hartmann Samuél, akik felismerték Lorenz Annát, a házukba fogadott és gyermekeik nevelésével megbízott és az előkelő családból származott, de szegénysége miatt kenyérgeresetre utalta azt az intelligens hölgyet, aki Reiszéknál az urnője ezerkétszáz korona értékű perzsi szőrme kabátját ellopta és nyolc koronáért a Hitelbank zálogintézetében elzálogosította, Hartmannéknál pedig urnőjének több selyem blúzát, feherneműjét tulajdonította el. A szembesítésnél már nem volt izgatott, már nem akart elájulni, visszanyerte hidegvérét és mikor a detektívek a hatalmas utazó kosarakból egyenkint előszedték a gyanús származású arany- és ezüstneműket, porcellánokat, ruhadarabokat, gyorsforralót és vasalót, cipőket és más egyébeket, akkor már volt bátorsága a meglopott urnők szemébe mondani, hogy ezeket a dolgokat mind-mind ajándékba kapta tőlük, kitűnő magaviseletéért és a gyermekek nevelése körül kifejtett eredményes munkájáért. Állhatatosan megmaradt emez állítása mellett és a női önértetének minden erejével tiltakozott az ellen, hogy őt, aki Ausztria egyik igen előkelő családjából származik, lopással vádolják.

— Nagysád e szerint a drága prémes bundát sem lopta el, nem is tud arról, hogy miként tűnt el abból a szekrényből, mely az ön szobájában állott? — kérdezte Horváth detektív.

— Nem és ezerszer nem! — kiáltozta energikusan a nevelőnő.

— Akkor mi uton került a zálogházba, a hol nyolc koronát vett fel reá?

— Azt se tudom, hogy zálogház van Aradon — felelte ogy határozottsággal, hogy maga a detektív is megingott volna, ha nem látta volna már reggel a szép bundát az említett zálogintézetben.

— Akkor meg fogom motozni — felelte Horváth. És az előkelő családból származó nevelőnő türe, hogy a női tolvajokat motozó asszony kezei össze-vissza tapogassák, míg végre hosszas keresés után előkerült a teljesen összegyűrt zálogcédula, még pedig olyan helyről, ahol senkise sejtette volna...

Lorenz Anna ezek után teljesen megtört és bevallotta összes bűneit. Elmondotta, hogy úgy Reiszéknál mint Hartmannéknál állandóan ellopt mindent, ami a keze ügyébe esett és bevallotta, hogy már egy ízben büntetve is volt lopás miatt Ausztriában. Áprilisban lépett be Reisz Sándorhoz és harmadnapra már elloptott egy huszszáz aranyat. Mikor keresték, gyanúsán viselkedett, de határozottsággal még sem merték őt a lopással megvádolni. Ez annyira felbátorította, hogy minden elemelhető elemelt. Tegnapelőtt lépett ki helyéről és Halmágyosra akart utazni, hogy ott elfoglalja állomását. Már mindent becsomagolt és még egyszer megnézte a szobájában álló szekrényt, vajjon nem hagyott-e valamit benne. Megpillantotta urnője bundáját és ellenálhatatlan vágy ébredt benne a gyönyörű ruhadarab iránt. Gyorsan kivette, utazó kosarába gyömöszölte. Minthogy azonban félt attól, hogy észre veszik és nála keresik, elzálogosította, mert azt hitte, hogy a zálogjegyet nem fogják megtalálni. Később aztán kiváltotta volna. Ezért vett csak nyolc koronát a bundára.

A rendőrség letartóztatta és holnap átkísérteti az ügyészhez.

A kormány hitelszükségleteinek fedezése. Lukács László pénzügyminiszter bécsi híradás szerint többféle kombinációval foglalkozik, amelyek a kormány hitelszükségleteinek fedezésére szolgálnának. A miniszter még nem döntött. A legvalószínűbb megoldás az, hogy meg fogják hosszabbítani a kincstári jegyeket. Ez olyan formán fog végbemenni, hogy a kincstári jegyek tulajdonosainak tetszésére fogják bizni, vajjon a jegyek beváltását ez évre kívánják-e, vagy beleegyeznek-e a kincstári jegyek meghosszabbításába. A beváltandó összeg erejéig új kincstári jegyeket bocsájtanak ki.

A mai minisztertanács. Budapestről táviratozzák: Ma délután öt órától nyolcig Khuen miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt. A tanácskozáson a kabinet valamennyi tagja résztvett. A minisztertanács a nyári szünet alatt felhalmozódott folyó ügyeket intézte el, azonkívül tárgyalás alá vette a jövő évi költségvetéssel összefüggő kérdéseket is. Az előirányzatot a minisztertanács részletesen még nem vitatta meg.

A tisztelendő ur gyermektartási pöre.

— Kihallgatás az aradi járásbírósnál. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 17.

Az aradi járásbírósnak jobb oldali folyosóján ma délelőtt megjelent egy fekete szoknya. A szoknya nem volt közönséges ruhadarab. A lábnál kezdődött, a nyaknál végződött és 45 számú fekete cuggos cipők egészítették ki. A szoknya idegesen ügyelgett fel-alá és nagy feltűnést keltett a törvényszék épületében. Rögtön meg is indultak a találgatások.

— Megsértették a tisztelendő urat — vélte Lacsni bácsi — a becsületét keresi.

Drágits mester, aki mindent tud és mindenhez ért a francia nyelven kívül, más véleményen volt.

— Visznek felakasztani egy rabot. Megakarja gyóntatni a tisztelendő a halála előtt.

Erről a merészhangú kijelentésről rövid idő múlva kiderült, hogy a való tényeknek nem felel meg. Az aradi ügyészség foházában ez idő szerint egy rab sem vár akasztásra.

— Szamárság, szólalt meg Pécsi uram, az igazságügyi palota és kapcsolt részeinek (a Park-vendéglőig bezárólag) legnagyobb Don Juanja, aki mindig magyarosan kimondja azt, amit gondol, miért is „szabadszáju Pécsi“ a neve.

— Ha jól sejtem, e mögött a szoknya mögött, egy másik szoknya rejtőzik. De nem éppen fekete. Nézzétek csak meg a tisztelendőt. Legény ám ez a talpán.

A következmények azt mutatták, hogy Pécsi bácsinak igaza volt. A tisztelendő ur pár perc múlva élénk pirulások között fordult be ahhoz a járásbíróhoz, aki gyermektartás iránt indított perekben osztja az igazságot.

— Mivel szolgálhatok? kérdezte udvariasan a bíró, mikor a pap belépett hozzá.

A tisztelendő elővett egy kék cédulát.

— Fatális, kellemetlen história — rebegte zavartan. Egy aljas némbor apasági keresetet indított ellenem. Szemtelen zsarolási kísérlet az egész.

— Szóval a tisztelendő ur nem vállalja az apaságot? kérdezte a bíró ... Mégis volt valami Önök között?

— Semmi, abszolút semmi, erősítette a szentatya. Mindössze abból állott az érintkezésünk, hogy ez a leány kétszer-háromszor felkeresett tanácskérés céljából, meg hogy lelki vigaszt nyujtsak neki. Szegény bűnös teremtésnek néztem, akiben jobb érzés lakozik és akit vissza lehet téríteni az erény útjaira. Megpróbáltam. Ugy látszik, nem sikerült. Most pedig meg akar zsarolni!

A bíró megnézte az iratokat.

— A leány másként adja elő a dolgot — mondotta. Azt állítja, hogy a tisztelendő ur ...

— Hazudik — vágott közbe a pap. Gyalázatosan hazudik. Hogy is lehet hitelt adni egy ilyen aljas teremtésnek. Aki olyan, mint a bárányhimlő. Mindenki megkaphatja. Civil és katona, őrmestertől lefelé is. Egy utolsó perszóna!

A járásbíró jegyzőkönyvbe vette a tisztelendő ur vallomását és el fogja küldeni abba a szamospartai városba, ahonnan a megkeresés érkezett. Mert a fiatal papot csak néhány hét előtt helyezték át Aradra, ahol rövid idő alatt az összes hívők rokonszenvét megnyerte, de különösen a női nemhez tartozókat.

A tárgyalás egy jó félóráig tartott. A kezelői kar éppen az uzsonnáját fogyasztotta, mikor a tisztelendő ur felhevülten rohant végig a folyosón. Az ajtónál előkapta fehér batizt

zsebkendőjét, melyről átható erős parfüm illat hatolt a levegőbe.

Pécsi uram diadalmasan fintorította el az orrát.

— No mit mondtam, szolt fensőbbes mosolylyal. A tisztelendő ur szoknya után futkosott. Ha ilyen szagot érzek, mindig tudom, hogy nő van a játékban.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

Szinészhistóriák.

*

— Anekdoták híres művészekről. —

*

Egy bécsi könyvkereskedő cég kiadásában „Fel a függönyvel!“ cím alatt, nemrég könyv jelent meg, amelyben igen mulatságos történetek vannak elmondva híres színészekről.

Hansi Niese következő históriát mondja el benne:

— Egy izben színházból hazamenet, akaratlanul ellestem egy beszélgetést, amelyet két, a hátam mögött jövő, karza látogató folytatott egymással.

— No — mondotta az egyik — a mai darabban nem a legjobban viselkedett Niese. A férje mindig olyan kedves és szeretetreméltó volt hozzá, ő meg hűtlenül elhagyta. Ezt igazán nem hittem volna erről a Nieseről!

Oskar Blumenthal szerint: minél nagyobb díjat nyer valamely szindarab, annál bizonyosabb, hogy megbukik.

Érdekes az a párbeszéd is, amely Hoffmannsthal és egy szinikritikus között folyt le.

— Igen okos dolog volt Strauss Richardtól, — mondta a kritikus — hogy a „Salomé“ után Wilde „Elektrája“-hoz komponált zenét. Ez a gyönyörű darab úgy viszonylik a „Salomé“-hoz, mint a Montblank a Semmeringhez! . . .

Mire Hoffmannsthal a következőket jegyezte meg:

— Hja barátom, azonban míg a Semmeringre ezren, meg ezren mennek el, addig a Montblankra csak nagy ritkán kapaszkodik fel egy-egy ember.

Dumas ironiájára igen jellemző az a bonmot, amit akkor mondott, amikor Pailleron „Egere“ már a bemutató alkalmával megbukott a párisi Comedie Francaise-ben

— Valóban szerencsés ember ez a Pailleron — mondotta. Két darabját is játsszák egyszerre egy színházban. A színpadon az „Egeret“, a nézőtérben pedig „Az unatkozó világ“-ot.

Tudniillik Pailleron utóbbi címmel is irt egy darabot.

Balabregue, a híres szerző, egy érdekes kalandját meséli el:

Egy este hosszabb utat tett meg a városban egy bérkocsin. Amikor kiszállt és fizetni akart, észrevette, hogy erszényét odahaza felejtette.

Rövid gondolkodás után odaszól a kocsisnak:

— Barátom, legyen szives, világítson bele egy kicsit a kocsiba, mert elejtettem benne egy husz frankos aranyat!

A kocsis erre szó nélkül a lovak közé vágott és elhajtott.

Julius Bauert, egyik művészbarátja — aki híres volt arról, hogy a külsejére semmit sem ad — azzal bizta meg, hogy béreljen számára egy szobát egy ischli szíllodában.

Bauer a következő sürgönyt küldte másnap barátjának:

— Szoba van; azonban mosdó is van benne. Kérek sürgönyt intézkedést, hogy ezzel mi történjék?

* A családapa dala. Ilyen címmel igen szellemes szövegű kuplé jelent meg Kerpel Izse helybeli könyvkereskedő kiadásában. Szövegét Elita, az örökké vidám Heltai Jenő írta kacagató humorral. Zenejét egy helybeli szerencsés

kezű zene tanár szerette, ki „Delta“ név mögé rejtegette. A zene invenziós, eredeti és sok fűlbemázó kedvességgel simul a kuplé szövegéhez. Ára 150 K; minden könyvköreskedésben kapható.

* A nyugat. Gróf Batthyány Lajos, az első felelős miniszterelnökkel kezdi meg Halász Imre, a kiváló publicista a Nyugat szeptember 16-án megjelent számában „Egy letűnt nemzedék“ című cikksorozatát. E cikksorozat az 1867-iki kiegyezés előkészítésében és keresztülvitelében s később egész a XIX. század végéig szerepelt legkiválóbb magyar államférfiakkal foglalkozni. A cikkek számról-számra megszakítás nélkül fognak a „Nyugat“-ban megjelenni. A „Nyugat“ Ignótus, Osvát Ernő és Fenyő Miksa szépirodalmi és kritikai szemléjének főmunkatársai: Ady Endre, Ambrus Zoltán, Babits Mihály és Móricz Zsigmond. A „Nyugat“ szeptember 16-iki száma a következő igen érdekes tartalommal jelent meg: Halász Imre: Egy letűnt nemzedék. (Gróf Batthyány Lajos.) T. Józsi Jenő: Történet az özvegyasszonyról, meg a fiáról. (Novella.) Szép Ernő: Vers. Ambrus Zoltán: A baccarat. Schöpplin Aladár: Magyar irodalomtörténetírők. Bán Ferenc: Az eszkimó. (Novella.) Ady Endre: Versek Figyelő: William James (Lánczy Jenő) Lengyel Menyhért: Gavalérok. Weber és Hennequin: Tais-toi mon coeur. (Karinthy Frigyes.) Kálnoki Bedő Béla (Csáth Géza.) Ganguin — Van Goghról (Bálint Aladár.) Szerkesztőség és kiadóhivatal: V., Mérleg-utca 9. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

* Nem kell költséges utazás ahhoz, hogy az ember a sagitarioni hegyszakadék vadregényes tájkait láthassa. Nem kell messzire utaznia senkinek, hogy a pamutgyártás tanulmányozhassa és nem kell most se, a szűzben sem a színházi szórakozást nélkülözni. Mindehhez könyvben és olcsón hozzájuthat mindenki, aki az Uránia mai műsorát megtekinti. A sagitarioni hegyszakadékok a csalódásig hü képben járulnak szemünk elé, a pamutgyártás legkisebb részleteit is figyelemmel kísérhetjük a pamutfa terméséről egészen a kész pamutig, a színházi szórakozások tekintetében pedig a legkiválóbb drámákban és legkacagatóbb boházatokban gyönyörködhetünk. 241

* A könyv, mint életszükséglet. Irodalmunk büszkeségének vallja ma már mindenki a Műveltség Könyvtárát, mely minden lexikonnál becsebb enciklopédiája a modern tudásnak. A tizenkét hatalmas kötetre terjedő mű (amelyből eddig hét kötet jelent meg) az ember, a világegyetem és a föld ismertetését, az élők világát, a technika vívmányait, az emberiség történetét és gazdasági életét, az irodalom, művészetek és minden egyéb közérdekű és hasznos tudnivalót ismerteti meg az olvasóval és pedig a legkiválóbb szaktudósok világos és vonzó írásában, amelyet sok ezernyi szöveggép és több száz művészi színes műmelléklet emelt a magyar enciklopédikus irodalom legelső alkotásai közé. A hatalmas műnek ára kötetenkint 24 korona, egy-egy mű két kötetbe kötve 30 korona. Aki saját otthonát a szellemi haladás szentélyévé akarja avatni, az nem nélkülözheti a Műveltség Könyvtárát. Most került sajtó alá és három első kötet már meg is jelent az Athenaeum kiadásában a tíz kötetre tervezett Természettudományi Könyvtárnak, melynek minden kötete elsőrangú világhírű tudósoktól származik, akik utóbbi a természettudományok hódításának és így hivatva vannak arra, hogy annak kincseit és vívmányait a közönség legszélesebb rétegeibe bevigyék. Ha csak a tudósok nevét és műveik címét említjük, már ebből is kiviláglik, mily gazdag tárháza a tudásnak áll rendelkezésére a Természettudományi Könyvtárban a nagyközönségnek. A Természettudományi Könyvtár tíz kötete a következő: I—II. kötet. Darwin: Az ember származása, III. Bölsche: A bacillustól az embermajomig, IV. Haeckel: Az élet csodái, V. Snyder: A modern természettudomány világképe, VI—VII. Darwin: A fajok keletkezése, VIII. Francé: 1. A növények érveki és szerelmi élete. 2. A darwinizmus mai állása. IX. Metschnikoff: Tanulmányok az ember természetéről, X. Oswald Mach Ramsay műveiből: Természettudományi világtárogás. Ime ezek azok a művek, amelyek az emberiség előtt a természet megértését lehetővé teszik. Ha meggondoljuk, hogy a termé-

szettudományi megismerés véget vet a szellem szolgálásának, biztos alapra helyezi az emberi haladást és az ujkori élet nagy kormányzójává a tudományos gondolkodást teszi, akkor öröm és büszkeség fogja el lelkünket, látván, hogy immár a mi hazai irodalmunk is megnyitja számára kapuit. Az új tudományok sok új fogalmat, új szót termelnek és igényelnek, amelyeknek jó részét idegen nyelvekből vagyunk kénytelenek átvenni. Ennélfogva nyelvünk szókincsében oly óriási jelentősége van az idegen szavaknak és neveknek, hogy legműveltebbjeink sem nélkülözhetnek egy jó idegen szótárt. Legjelesebb szótárírónk, Kelemen Béla vállalkozott ennek megszerkesztésére. Most jelent meg az ő „Idegen szavak és nevek szótára“, mely több mint tizenhatezer idegen szónak, szállóigének, névnek magyarázatait, kiejtését, rövidítését és használati módját ismerteti. Hasznát látja e könyvnek mindenki, aki akár társalgás, akár olvasás közben egyre-másra ráakad a temérdek idegen szóra és aki nem akar felületesen átsiklani azokon. (Ára köve 4 korona.)

Terjed a kolera.

— Vilmos császár hajókormányosa is megbetegedett. —

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 17.

A rettenetes betegség egyre sűrűbben szedi áldozatait Magyarországon. A hivatalos jelentés szerint most már pontosan megállapították, hogy eddig huszonegy halottja és nagyon sok betege van az országban az ázsiai kolera. Különösen a dunántúli részen, de a fővárosban is jelentős számmal betegedtek meg. Ma kiderült, hogy a Vilmos császárt szállító hajó kormányosa is kolera gyanus tünetek között betegedett meg.

Távirataink ezek:

Budapest veszélyben.

Budapestről jelentik: Két nap óta a Lágymányoson vesztegel a Szondy nevű gőzös, melynek egyik fűtője, Szekulics Lajos kolera gyanus körülmények közt megbetegedett. Megbetegedése mára hajón történt, Esztergomból lefelé jövet és erről az egyik dunai község előjárósága értesítette a fővárost. A hajót — amely sárga lobogó alatt érkezett — nem engedték kikötni, hanem a lágymányosi téli kikötőbe állították, ahonnan Szekulicsot szigorúan elkülönítve, a Gellért-kórházba vitték és váladékát biológiai bakteriológiai vizsgálatnak vetették alá. Szekulics ma éjjel meghalt és délelőtt a bakteriológiai vizsgálat megállapította, hogy halálát kolera okozta.

Tegnap délelőtt alulról, Tokól felől jött a Dunán a „Vilmos“ hajó, amelynek egy Rasch József nevű matróza betegedett meg koleraiban, sőt, mire a fertőtlenítő intézet kocsija megérkezett, meg is halt. A holttestet a rákoskereszturi temető halottas házába vitték, ahol Petrik Ottó tanár Magyarovits dr. tisztii főorvossal együtt ma boncolta fel. A hajó 15-én Tokólról indult el és 16-án délelőtt 11 órakor érkezett Budapestre és Rasch délután kettőkor halt meg.

A boncolás és a bakteriológiai vizsgálat befejezése után a tisztii főorvos nyilvánosságra fogja hozni a halál okát, a mely kétséget kizárólag kolera.

Volt még egy gyanus eset: Kőrmendi József 25 éves hajós a Csepelsziget mellett horgonyozó 5. számú ventatóhajón gyanus körülmények között megbetegedett. A Szent Gellért-kórházba szállították. Ürülékei bakteriológiai vizsgálat alatt vannak. Miután az uszályhajó nem a főváros területén tartózkodik, a

tisztii főorvos úgy Csepelsziget előjáróságán, mint a rákoskeresztii főorvos hivatalnál bejelentette az esetet.

A tisztii főorvosi hivatal a két kolera esetről a következő felvilágosítást adta:

— Bár a két eset Budapest területén fordult elő, mégsem lehet azt mondani, hogy kolera van a fővárosban. A két hajós a Dunán betegedett meg, úgy hozták magukkal a járványt, de Budapest területén még a lábukat se tették a földre sem ők, sem azok, akik egy hajón voltak velük. Dezinficiáltuk őket, a hajókat pedig rendőr őrzi, hogy senki ki és be ne mehessen.

A Gellért-kórházban ápolt Kőrmendi nevű matróz jobban van. Az ő esetében most folyik a bakteriológiai vizsgálat.

A kolera pusztítása a vidéken.

Mohács. Tegnap este nyolc óától tizenegy óráig négy új megbetegedést jelentettek be Mohácscon. Ezek: Reiter Györgyné, Heid Károly szénmunkás, Laklia Sándor bérkocsis, özv. Merchlit vendéglősné.

Reiterné és Heid Károly ma hajnalra meghaltak, a másik két beteg állapota igen aggasztó. Ma reggel megérkezett Budapestről két járványorvos, akiket hosszas kérésre a belügyminisztérium leküldött. Itt vannak már a Vörös Kereszt Egylet ápolónői is. A járványbizottság tagjai házról-házra járnak és ellenőrzik, hogy végrehajtsák-e a tett intézkedéseket. A szenttelepen lévő összes házakat az utolsó zugig felsurolták, a Budapestre küldött gőzfeoskendővel fertőtlenítették és kimeszelték. Azt hiszik, így sikerül elejét venni a járvány továbbterjedésének.

Vida Lajos dr. főorvos és Löwy dr. járásorvos éjjel-nappal állandóan a fertőzött házakban járnak és minden ujonnan jelentett megbetegedést maguk ellenőrznek. Javaslatukra megtiltották a gyümölcsárúsítást, amit eddig azért nem akartak megtenni, mert a lakosság nagy részének a gyümölcseladásból nagy jövedelme van és a dunai hajók is itt szerzik be gyümölcs szükségletüket.

Komárom. A komárommegyei Dunaalmáson néhány nap előtt megbetegedett Bögi Kálmán hajókormányos és Élő János hajóalegény. Megállapították róluk az ázsiai kolera. A két beteg közül Élő jobban van, Böginé az állapotában komplikációk álltak elő, melyek a gyógyulást akadályozzák.

A megyében újabb gyanus megbetegedés nem fordult elő. Kisigmádon három nap előtt meghalt egy aszony koleraiban, de a hivatalos boncolás megállapította róla, hogy nem koleraiban halt meg.

Ercsi. Ma délelőtt érkezett ide a belügyminisztérium értesítése arról, hogy a Kolowrat hajóról beszállított Keresztes József matróz a bakteriológiai vizsgálat szerint koleraiban betegedett meg. Az értesítés egészen váratlanul lepte meg az előjáróságot, mert Keresztes már jobban van, nem is szólva a vele együtt beszállított két más társáról, akik egészen jól érzik magukat. A Kolowrat hajót, miután személyzete az ötnapi inkubációs időn minden baj nélkül tulesett, holnap tovább eresztik tiz uszályával együtt Budapest felé.

Szekszárd. Dunaföldváról Szekszárdra érkezett jelentések szerint eddig koleraiban ott meghalt Schneider Péter kőműves és Menyhárt Mihály. Ez utóbbinak felesége is megbetegedett koleraiban. Kisapostagról Dunaföldvárra hoztak egy fiút, ki kolera gyanus tünetek között megbetegedett. A rendőrség őrzi a Dunát, hogy abból ne használják a vizet. A hatóság a legmesszebbmenő óvintézkedéseket tette. Szekszárdon már hetek óta szedi a vör-

henyjárvány áldozatait. Az összes iskolák, sőt a főgimnázium is be vannak zárva. Tegnap ismét három gyermek halt meg vörhenyben. A betegek száma jelenleg 37. A járványbizottság meztette az óvintézkedéseket.

Nagyszében. Tegnap Cainen (Románia) városból Vöröstoronyba délután érkező vonaton a határrendőrség az utasok között egy romániai alattvalón kolera gyanus tüneteket észlelt. A beteget azonnal külön vasuti kocsiiban visszaküldötték Romániába. A nagyszébeni határrendőrség pedig megkereste a cainenai rendőrséget, hogy a Románia felől Magyarországra érkező utasokat Cainen állomáson fertőtlenítsék. A román hatóságok azonban a szükséges óvintézkedések megtételére kellő garanciát nem nyújtottak, ezért a nagyszébeni határrendőrség a vöröstoronyi határkapukat elzáratta, a gyalog- és kocsiközlekedést megszüntette, úgy, hogy most Romániából csak vasuton lehet Magyarországra bejönni. A vasuti utasok közül a magyarokat desinficiálják, az idegen alattvalókat pedig öt napi vesztőház alá helyezik.

Kalocsáról jelentik: Faddy János munkás, aki Budapestre ment Kalocsára, tegnapelőtt kolera gyanus tünetek között megbetegedett. Kiderült, hogy Budapestén dinnyét evett és lakása nem lévén, a Dunaparton halt. Faddy tegnap délután meghalt. Holttestét Balogh Jánosné öltöztette fel, aki szintén megkapta a betegséget és ma meghalt. Váladékait felküldték Budapestre és hivatalosan megállapították, hogy Balogné ázsiai koleraiban halt meg. Kalocsán ma öt újabb megbetegedés történt.

Esztergom. Pilsik Pálról, aki a napokban meghalt, most megállapították, hogy ázsiai kolera ölte meg.

Zimony. A kolera való tekintettel, az egészségügyi tanács elhatározta, hogy a Zimonyba érkező összes hajókat és vonatokat a határon átvizsgálattja. A zimonyi vásárt a dunamenti községek számára elzárták.

Temesvár. A Dunántul föllépett kolera-veszedelem kétségtelenné teszi, hogy a Duna vize meg van fertőzve kolera bacillusoktól. Erre való tekintettel Temesvármegye alispánja utasította a dunamenti járások (Fehértemplom és Kubin) főszolgabírát, hogy a nézet dobzó útján figyelmeztessék a Duna vizének veszélyes voltára s intsék, hogy annak nemcsak ivásától, de még főzési és mosogatási célokra való használatától is tartózkodják. A lelkész kedő papság megkeresendő, hogy a szószékről kioktassák a népet.

Mohács. Ma megállapították, hogy Kotorján Béla hajókormányos, aki Vilmos császár hajóját vezette, kolera gyanus tünetek között megbetegedett.

Sopron. A határszéli Szarokó községben lakó Ladler János gyári munkás, aki az ausztriai Pottendorfba átjár a szövőgyárba, kolera gyanus tünetek között megbetegedett. Azt hiszik, hogy a betegséget Ausztriában szerezte.

Pozsony. Ujhely-Jóka községben a koleraiban elhunyt Zsidai-testvérek házában két felnőtt és három gyermek tartózkodik. A házat oszondőrök őrzi, akik senkit se be, se ki nem eresztenek. A hában tartózkodó Sziszták Lira három éves kislány ma megbetegedett. A vizsgálat megállapította, hogy bélhurutban szenved.

Budapestről jelentik: A belügyminisztériumhoz érkezett jelentések szerint Vilesek Jenő ujvidéki és Kovács Sándor kisapostagi lakoson az ázsiai kolera megállapították. A bakterio-

lógiai intézetben eddig negyven vizsgálat történt és ebből huszonegy esetben ázsiai kolerát állapítottak meg.

A román miniszterelnök beteg?

Bukarestből föltűnő hírt táviratoztak Budapestre ma este. A sürgöny szerint Bratianu román miniszterelnök kolerában megbetegedett. A P. L. szerkesztősége telefonon érdeklődött Bukarestben, ahol kijelentették, hogy a kormányelnök megbetegedéséről mit se tudnak.

A bátor házibarát.

★

Benő házibarát volt,
Kifent bajuszu, nyalka;
A nőket elszerette,
Megette, sőt felfalta.

Nagy szerencse kísértte,
A nők néki bedőltek,
Bátran beillett volna
Aggancs-kereskedőnek.

A szerencsétlen férjen
Végigfutott a h. deg,
Ha Benő csak egy szót szolt
Kedves feleséginek.

Es ekkor történe meg
A nagy szécsényi dráma,
Szöke lelőtte Róckót
S nem esett bántódása.

Félve huzódtak vissza
A hű házibarátok,
A nő nem csalta meg férjét,
Nem hangzott rájuk átok.

Bátrak lettek a férjek,
Mindenik pisztolyt hordott
S ha ifju szolt nejehez,
Azonnal rája morgott.

S kíváncsian tekintett
Most mindenki Benőre,
Szarvat rak-e a férjre,
Szemet vet-e a nőre?

Meg'olygatja tovább is
A szent családi békét,
Megkapja bizton ő is
A golyóból a részét.

S Benő nem változott meg,
Tovább rakta a szarvat,
Mikor a fecskék jöttek
S mikor mentek a darvak.

Mikor a rózsa nyilott
S mikor érett a körte,
Benő a házasságot
Egyforma kedddel törte.

Csodálkozással nézték
S egy ifju hozzafordult,
A szent nagy bámulattól
A könnye is kicsordult.

— Mi a fortélyá önnek
Oh legbátrabbak bátra,
Hogy megvetően pillant
A leszködő halálra.

Kihez oroszlaniszivü
Richárd csupán kismiska,
A győzelmei száma
Beláthatatlan lista.

Oh tárja fel előttem,
A buzgó tanítványnak,
Miként történik az,
Hogy Önnek mi sem árthat?

És szerényen mosolygott
A diadalmas Benő,
Belényult a szekrénybe
S egy nagy dobozt vett elő.

És mig kicsomagolta
Szólt: „Engem baj nem érhet.
Nem megyek randevura,
A nő bárhogy is kérhet,
Mig fel nem öltöm e'öbbs
E kovácsolt mell-vértet!”

—ő.—

A német császár vadászata.

— A mulató sokácok között. —

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 17.

A német császár ma kora hajnalban megkezdte vadászatát, amelynek már reggel pompás eredménye volt. Ebéd után ismét hozzáfogott és több, csodaszépen kifejlődött szarvast terített le. Este a császár tiszteletére a vadászkastély előtt mintegy száz pár sokác népviseletű paraszt eljárta a kolót. Vilmos és a kíséretében volt fenséges vendégek nagy érdeklődéssel nézték a nép naiv mulatságát, amely a hatalmas villamos ivlámpák vakító fénye mellett pompás látványt nyújtott.

A császár mai cselekedeteiről ez a táviratunk szól:

(A császár vadászata)

Mohács. A tegnap délutáni eredményes cserkészés után, amely egy tizennégy- és egy tizenhatagancsos szarvast hajtott Vilmos császár fegyvere elé, ma hajnali négy órakor az előkelő vadászársaság újból cserkészésre indult a karapancsai erdőbe. A német császár kitűnő hangulatban van, ő a lelke a vadásztársaságnak, amelynek többi tagja jóformán csak statisztál neki.

Most már egészen bizonyos, hogy a császár visszafelé menet se fogja Mohácsot érinteni. Csatáry, a Dunagőzhajzási Társaság igazgatója megkérdezte magától a császártól, hogy érinti-e Mohácsot, mire ő kijelentette, hogy nem. Erre a fogadtatásra emelt díszítéseket, melyek szétszedését tegnap délelőtt ideiglenesen felfüggesztették, ma végleg elbontották.

Pécs. Vilmos császár ma korán reggel felkészülődött, hogy vadászatra induljon, de a megeredt eső miatt egy darabig várakoznia kellett. Így a tervezett időnél jóval később érkezett ki a lazari erdőbe az uradalmi főerdész kíséretében. A császár hamarosan egy gyönyörű szarvaspéldányt lőtt meg. A sebesült szarvas térdre rogyott, de később minden erejét összeszedve elmenekült. A vadászok a véryomon indulva egész délelőtt üldözték a sebesült vadat, de nem sikerült elejteni. Később a császár egy igen szép őzbakot ejtett el.

Ezzel a reggeli cserkészés véget ért és a császár visszament a kastélyba. Átvette a futárok által hozott küldeményekről szóló jelentés, mig később a délelőtti folyamán államügyeket intézett el.

Délután négy órakor Vilmos császár a darázsai erdőbe ment cserkészni és csak este 8

órákor tért vissza a kastélyba. Délutáni vadászata alkalmával egy gyönyörű kifejlődött tizenegy agancaos szarvasbikát ejtett el a császár.

Meg'ött egy másik hatalmas bikát is, ez azonban, dacára súlyos sebének mikor felője közeledtek, felugrott és kétségbeesett iramodással eltűnt az esti szürkületben. Sebesülése azonban oly súlyos, hogy holnap világosan a véryomokon indulva feltétlenül megfogják találni.

(Népünnepély.)

A császár a kastélyba visszatérve, estebédet evett, majd megtekintette a tiszteletére rendezett népünnepélyt. Bicsmegye Bereg községéből hoztak át száz sokác leányt, legényt és menyecskét, akik zombori tamburicások muzsikájára táncolták a kolót. Az arannyal átszótt ruhájú, csinos szoba'eányok és a patyolatruhás legények festői látványt nyújtottak a fényesen kivilágított kastélyudvaron. A császár a kastély ablakából sokáig gyönyörködött a népies táncokban, amelyek bafejeztével Izabella főhercegnő gazdagon megvendégelte a leányokat és legényeket.

Később a császár, a házigazda, Frigyes főherceg egész családja és a császár kísérete a kastély előtti térre vonult, amelyet a nyolcezer gyertyaláng erősségű világítás valóságos nappali fénybe borított. A fényárban úzó tér, amelyen a vadászarsákmány volt kirakva, a fák közül átféherő Mária Terézia-korabeli kastély pompás látványt nyújtott. A téren fényképfelvételeket készítettek a császárról és a főhercegi családról. Izabella főhercegnő, aki maga is kitűnő amatőr, több felvételt készített.

A császár körülbelül egy óráig időzött a kastély előtti téren, aztán nyugalomra tért. Holnap reggel ismét cserkészni megy.

(Vilmos vonata.)

Bécs. A Déli vasut hivatalnokai elhatározták, hogy azt a különvonatot, amelyen Vilmos császár fog Magyarországról a Déli vasut vonalán Bécsbe jönni, kikapcsolják a passzív rezisztenciából.

Egyidejűleg szóba került, hogy mi legyen azokkal a vonatokkal, amelyek Bécsúj helybe viszik a közönséget a repülőversenyre. Ezeket is kikapcsolták a passzív rezisztenciából arra való tekintettel, hogy Ferenc József király is meg fog jelelni a repülőversenyen és a vasutasok nem akarják eljátszani az uralkodó jóindulatát.

VÁROS ÉS MEGYE.

A megye rendkívüli közgyűlése. Arad vármegye törvényhatósági bizottsága több sürgős ügy elintézése végett szeptember hó 26 án d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a következő: 1. K.-N. Varjas község határozatai ingatlanosság vétele ügyében. 2. Szent Márton község határozata ártézi kut furása ügyében. 3. Králits Antal kórházi ellenőr nyugdíjazása. 4. Ó-Pécska község határozata a gazdasági iskola céljaira épület vásárlása tárgyában.

Ügyészi indítvány egy fegyelmi ügyben. Bedő Árpád dr. községi bíró ellen megindított fegyelmi eljárás folyamán már elkészült az ügyészi indítvány, mely azt javasolja a fegyelmi választmánynak, hogy pénzbüntetéssel sújtsa a kihágási bírót.

A hadsereg szükség-többlete az 1910. és 1911. évre.

— A delegációk Mléseiről. —

Távirati tudósítás.

Arad, szeptember 17.

A hadsereg szükség-többletéről, amelyet az 1910. és 1911. évi delegációs ülésnek fognak tárgyalni, beavatott helyről a következőket jelentik Bécsből:

— Az október közepén összeülő delegációban a közös hadügyminiszter azt a költség-többletet fogja képviselni, amelyekre nézve a jelen évre vonatkozólag a két kormány már régebben megállapodott. Az eredeti költség-többletet a hadügyminiszterium tudvalevően jelentékenyen leszállította. Annak idején a hadsereg részére száz milliós, a tengerészet részére pedig nyolcvanmilliós emelés volt tervbe véve. Ezt az állam-pénzügyi teljesítő képességét messze túlszárnyaló emelést a két ország szakminiszterei iparkodtak leszállítani, úgy hogy a költség-többlet jelenleg a hadsereg részére körülbelül 25 millió, a flotta számára pedig 35—40 millió koronára rug.

Annál nagyobb lesz az igénye a hadvezetőségnek az 1911. évet illetőleg és minthogy a legközelebbi költségvetés tárgyalása alkalmával már a két éves szolgálati idő várható, költségei is szöbakerültek. Valószínű, hogy a hadügyminiszter a mostani alkalmat fel fogja használni arra, hogy a hadsereg kiépítésének és az 1889. óta érvényben levő véderő-törvény reformjának programját a delegációk előtt ismertesse. Az 1910-iki költségvetésben főképp az a költség-többlet szerepel, amely a gyalogezredek felállított gépfegyverosztagok felszerelésére volt szükséges. Az elv az, hogy minden gyalogzászlóaljnál két gépfegyvertől álló osztag legyen. Ezidőzerint ez csak azoknál a zászlóaljaknál van, amelyek az 1908—9. év telén az annektált tartományokban szolgáltak. A legtöbb ezrednél csak egy gépfegyverből álló osztag van, úgy hogy a valóságban a gyalogezredek csak a kontemplált gépfegyverosztagok negyed-részeivel vannak ellátva. A felszerelés fegyveren és a szükséges legénységen kívül lovakból és teherhordó állatokból áll, továbbá igen tekintélyes löszerkészlet is szükséges és minderről az 1910. évi költségvetés gondoskodik.

A lovasságnál sincs még befejezve a gépfegyverosztagok felállítása. Azonkívül szükségesnek mutatkozik, hogy a lovasságnál kerékpárosszolgálatot szervezzenek és pedig úgy, hogy minden lovashadosztály mellett egy ilyen könnyen mozgó gyalogcsapat lássa el a felderítő szolgálatot.

A mostani lovas sürgőnypatrouillok helyébe a hadvezetőség sürgőnyszakaszokat akar teremteni, ami a mai elégtelen anyagnak tetemes szaporítását jelenti.

Az 1910. évi költségvetésnek egyik igen tekintélyes tétele a hegyi tüzérségnek újra való felfegyverzése és az új hegyi-habitrok beszerzése.

A közlekedési csapatok szaporítása és tökéletesítése is beletartozik abba a keretbe, amely a hadvezetőség szükség-többletét okozza, mert megvalósítására vár a kormányozható léghajók megvétele és léggömb-oszarnokok építése.

Ezekhez a költségekhez járul még számos, részben már végrehajtott reformok költségvetés szerinti fedezése, továbbá, több olyan tervnek befejezése, melynek végrehajtását megkezdették. Ilyen például valamennyi gyalogos és vadaszszázadnak hordozható telefontal való

felszerelése. A tábori konyha átalakítása, továbbá az egészségügyi és orvosi szolgálat javítása, katonaorvosi ösztöndíjak emelése, végül az altiszti kérdés gyökeres megoldása.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az aradi törvényszék rágalmozója. *Hollaky Imre* aradmegyei földbirtokos nem valami jó viszonyban él az acsucái birtokával szomszédos községek román lakosságával. Többször megvádolta a román parasztokat azzal, hogy erdejét felgyújtották. Az aradi törvényszék vádtanácsa azonban mindannyiszor megszüntette az eljárást a parasztok ellen, mert nem látott kellő bizonyítékot bűnösségükre. E miatt *Hollaky* sértő kifejezéssel illette a vádtanácsot és azt állította, hogy a vádtanács helytelenül járt el ügyében. E miatt az ügyész hivatalból üldözendő rágalmozás vétsége címén eljárást indított *Hollaky* ellen. Az ügyet, mint nagyváradi tudósítónk táviratozza, ma tárgyalta a delegált nagyváradi törvényszék, amely *Hollaky Imrét* bűnösnek mondta ki a rágalmozás vétségében és hatszáz korona pénzbüntetésre ítélte.

§ A szép asszony fürdőkabinja. *Kaposvárról* írják: *Halmay Pálné*, egy gazdag, budapesti uriaszony mintegy négy évvel ezelőtt elhatározta, hogy a kies Balaton partján villát építtet s e célból *Hunyady József* gróf kethelyi nagybirtokostól *Faluszemesen* telket is vásárolt. A telek a Balaton partján volt ugyan, de egészen még sem nyult le oda. Az uriaszony, hogy a parton fürdőkabint állíthasson föl, az adásvételi szerződésben kikötötte, hogy a telek végében levő vizpartot erre a célra szabadon felhasználhatja. 1907. év őszén *Hunyady* gróf a vizpart fölött való korlátlan rendelkezési jogot az akkor alakuló faluszemesi fürdőegyletre ruházta. Az egylet hozzáfogott a fürdő rendezéséhez. Első teendője volt, hogy közvetlen a vizparton sétányt létesítsen. Minthogy *Halmayné* kabinja éppen az ut melletti fasorba esett volna, az egyesület fölívta az uriaszonyt, hogy a kabint vitesse el. Az uriaszony ragaszkodott a gróffal kötött szerződéshez, s erre nem volt hajlandó, mire az egyesület az ügyet döntés végett a lengyeltóti fősolgabíró elé terjesztette. A fősolgabíró helyt adott az egyesület kérelmének s utasította *Halmayné* kabinját a többi kabinok módjára bent a vízben állíttassa föl. *Halmayné* a fősolgabíró utasítása dacára sem volt hajlandó a kabinját elhelyeztetni s minthogy a fürdőegyesület a kabint a vízbe nem állíttathatta föl, egyszerűen átvitette a kabint az uton's az ut tulsó oldalára helyezte, miáltal arra kényszerítette az asszonyt, hogyha fürödni akart, fürdő-toalettben a sétány népes útján járjon keresztül. *Halmayné* ez ellen panaszt emelt az alispánnál. Az alispán a fürdőegyesület eljárását megsemmisítette s utasította az egyesületet, hogy a kabint vitesse át újból az uton s régi helyén állíttassa föl. Ez ellen meg a fürdőegyesület tiltakozott. Így került az ügy *Somogyvármegye* közigazgatási bizottsága elé, mely tegnap tartott ülésén, beható vita után, a másodfoku határozat megemmisítésével a lengyeltóti fősolgabíró végzését erősítette meg, azaz arra kötelezte *Halmayné* kabinját bent a vízben állíttassa föl s a kabinhoz a partról bejárót építsen. Az uriaszony most már, ha fürödni akar, még sem lesz kénytelen lenge toalettben átsétálni a sétány népes útján, amelyre a buzgó fürdőegyesület szépészeti okokból kényszerítette.

Grófok pöre a családi sirbolt körül.

— A kitagadott fiu vizsgálata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 17.

Rendkívül érdekes — szinte azt mondhatni egyedülálló perben fog legközelebb ítéletet hozni a budapesti polgári törvényszék. Két mágnás pörlekedik egymással, a per tárgya pedig — és ez emeli ki az ügyet a többi közül — egy családi sirbolt, amelyet a mágnás familia egyik tagja leromboltatni és másutt elhelyeztetni óhajt, a benne levő százezreket érő műkincsekkel és családi ereklyékkel együtt. Ez ellen szólalt fel a család másik tagja, aki nem is tartozik vérség szerint agrófi familiába, csupán adopcio révén.

Az érdekes ügy előzményeit és részleteit a következőkben ismertetjük:

Gyulay István gróf aradmegyei nagybirtokos ez év tavaszán az iránt folyamodott a főváros tanácsához, engedjék meg neki, hogy a *farkasréti* temetőben levő évszázados családi sirboltot leromboltathassa és a *Rákóczi-uton* levő temetőben — ahol új kriptát fog építtetni — helyezze el halottait. A fővárosi tanács az engedélyt megadta és a gróf hozzáfogott a lebontási munkálatokhoz, amikor ebben hirtelen megakadályozta egy beadvány, amelyet a grófi család egy másik tagja intézett a budapesti törvényszékhez.

Gyulay Adolf grófnak hívják az illetőt, a ki vér szerint nem is tartozik a grófi családhoz. Néhai *Gyulay Samu* gróf, aki másodsor is megnősült — a szakácsnéját vette el — adoptálta második feleségének fiát, *Adolfot*. A messaliance természetesen nem tetszett a grófi családnak, amely ettől kezdve nem érintkezett az öreg gróffal. Az édes fiu — *István* gróf, az aki az első házasságból származott — és az apa között is meghidegült a viszony, amely az öreg gróf haláláig tartott. *Gyulay Adolf* gróf most vissza akarta fizetni azt a sok méltatlanságot, amely édesanyját és őt a grófi család tagjai részéről érte. — A budapesti polgári törvényszékhez fordult azzal a kérelemmel, hogy tiltsa meg *Gyulay István* grófnak a sirbolt eltávolítását, mert a gróft egyedül nem illeti meg a rendelkezési jog, hanem csak a család valamennyi tagjának beleegyezésével távolíthatja el a kriptát. Minthogy ő, aki ennek a családnak éppugy tagja, mint *Gyulay István* gróf és a sirbolt lerombolásába bele nem egyezik, kéri, hogy a bíróság tiltsa el a további munkálatoktól a gróft.

A budapesti törvényszék úgy határozott, hogy felívta *István* gróft, indítson prejudiciális pert annak megállapítása végett, hogy megilleti-e őt a rendelkezési jog a családi kriptá felett, vagy sem. A törvényszék végzése folytán a gróf meg is indította a keresetet *Gyulay Adolf* gróf ellen. A keresetben érdekes kijelentéseket tesz *István* gróf adoptált fivére ellen és többek között azt emlegeti, hogy *Adolf* gróf nagyobb pénzösszeg, körülbelül 100,000 korona ellenében hajlandó elállani a kriptá áthelyezésének ellenzésétől, tehát az ő álláspontja nem nyugszik erkölcsi alapon.

A kriptapörben legközelebb fog ítéletet hozni a törvényszék. Ugy mágnáskörökben, mint jogi körökben nagy érdeklődéssel néznek az ítélet elé.

AZ ARADI KOZLONY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdelési osztály — 151

HIREK.

Tisza István gróf a nagyváradai löversenyen.

Arad, szeptember 17.

Nagyváradai tudósítónk telefonálja: Tisza István gróf a mai napot Nagyváradon töltötte. A gróf reggel érkezett és délelőtt a megyei politikai szakosztály ülésén elnökölt.

Délután két órakor a Bethlen, Sándor és Zeyk grófi családok társaságában kihajtatott a löversenyre. A löversenyterén a gróft a bihari gárda melegen üdvözölte. Kérdősködtek tőle bizalmasai, hogy az idén miért nem vesz részt a versenyeken. Tisza ezt válaszolta:

— Az idén nincs kipróbált versenyre alkalmas lovam, bizonytalan lóra pedig nem akarok ülni. De azért — mondotta — most utólagsajnálom, hogy nem lehetek részese a versenygyönyöreinek.

Tisza István a délután legnagyobb részét a bihari mágnás kisgyerekek társaságában töltötte. Egyszerre öt-hat kisleány is kapaszkodott a karjába és a nagy tudású államférfi szívesen magyarázgatta a gyermekeknek a turf rejtelmét.

Este a Pannonia-szállodában bankett és táncmulatság volt, amelyen a vármegye előkelőségei között Tisza István gróf is megjelent feleségével.

— A miniszterelnök Bécsben. Kluen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a mai és holnapot Budapesten tölti el s hétfőn délután Bécsbe utazik, hogy ott a német eszászár fogadásánál és az udvari ebéden részt vegyen. A miniszterelnök ezúton valószínűleg Bécsben marad a szeptember 22-iki közös miniszteri értekezleten való részvétel céljából.

— Ferenc József levele az olasz királyhoz. Rómából jelentik: Aerenthal gróf közös külügyminiszter szeptember 24-én Rómába utazik, hogy San-Giuliano látogatását viszonzozza. Ez alkalommal a külügyminiszter kihallgatáson fog megjelenni az olasz királynál és átadja neki királyunk sajátkezűleg írott levelét.

— Három esperesség. Az aradi görög keleti román szentszék hétfőn tartandó ülésén fog dönteni az egyházmegye területén megüresedett három esperesi szék sorsa fölött. Az egyes kerületekben megjelent szavazás alapján az esperességek jelöltjei a következők: A lip-pai esperességre, amely Hamsea Vojk nyugalmába vonulásával üresedett meg, Botis Tivadar dr. papnevelői tanár, Mancilla Fabricius is Roxin plébánosok, a buttyini esperességre, amelyet Magier Traján halála következtében töltöttek be, a jelöltek: Opreán Terentius és Roxin lelkészek; végül a kisjenői esperességre, amely Trai'escu János dr. halálával üresedett meg, Cinhandu György dr. és Pantos Vince lelkészek pályáznak.

— A cár automobil balesete. Friedbergből táviratozzák: A cár ma automobil kirándulást tett. Az automobil a hesszeni nagyherceg vezette. Két baleset történt a kirándulás alkalmával. Az automobil kétszer összeütközött a szembejövő parasztszekerekkel. A gépkocsi fölfordult, de a bentülőknek nem történt baja.

— Lovagias ügy — a gyújtogatás miatt. Budapestről jelentik: A nagymező utcai rejtelmes tűzgyár napról-napra megtermi a maga botránygyümölcsét. Most megint felkavarodott az ügy, még pedig azért, hogy Vázsonyi Vilmos és Bródy Ernő védőügyvédek beadványt nyújtottak át tegnap Boda főkapitánynak, a melyben a nyomozást vezető Csizsár Imre dr. rendőrfogalmazót azzal vádolják, hogy *gyerekesen, reklámhajhászóan* vezette a vizsgálatot és a tüzoltókat pedig azzal, hogy lelkiismeretlenül dolgoztak és a helyett, hogy a tüzet oltották volna, egész délután a szomszúságukat oltották sörrel. Emiatt Csizsár Imre dr. ma Szentkirályi Béla és Bothár József rendőrfogalmazók útján provokáltatta Vázsonyi Vilmos és Bródy Ernő ügyvédek.

Boda Dezső dr. főkapitány ma a következő kommunikát adta ki:

„Rendszerre vált az a szokás, hogy a napilapok a rendőrségen folyó nyomozati ügyekről hozott tudósításokban az előadó tisztviselő, vagy az eljáró rendőrközögek neveit is sűrűn fölemlítik. Nem ritkán elismerés, sőt dícséret hangján, ami nagyon alkalmas annak a látszatnak felkeltésére, mintha a megnevezett tisztviselők maguk keresnék nevük és ténykedéseik ilyenmő publikálását és önreklámjukhoz indiszkrét, sőt egyenesen a hivatali titoktartás követelményeibe ütköző sugalmazásokkal, a nyilvánosságot még ki sem bíró, illetéktelen ügyismertetésekkel szolgáltatnák az impulzust. Lépten-nyomon hallatszanak is e fajta meggyanúsítások, sőt nem egyszer komoly pertraktálás tárgyát képezték ezek. Néhány esetben megindított vizsgálataim nyomán megnyugvással tapasztaltam, hogy a vezetésem alatt álló testület sokkal komolyabban fogja fel hivatását, semhogy az önreklámnak e mindenkép elítélendő eszközeivel élne, mindazonáltal, miután utóbbi időben több aktuális eset kaperán ismét több tisztviselő nevét látom a napilapokban sűrűn szerepelni, szükségesnek tartom, hogy a sajtó tudósítóit arra kérjem, hogy a rendőri napi események riportjaiban a nyomozó, eljáró tisztviselők és közögek neveit egyáltalán ne említsék fel. Nem szolgál ez sem az így szereplők, sem a testület előnyére, amikor — újra hangsúlyozva — csak tápo: ad érdekelteknek és nem érdekelteknek egyaránt arra, hogy a rendőrséget öncélokot szolgáló reklámhajhászattal meggyanúsítsák. Budapest, 1910. szeptember hó 17-én. Boda Dezső dr. főkapitány.”

— Fogynak a jogászok. Pénteken nyílt meg a nagyváradai jogakadémia új tanéve igazgatói beszéddel, Veni Sanctéval és a szokásos egyéb ceremóniával. Minden volt, ami már ilyen eseményt kísérni szokott. Egy dologban azonban szűkölködni fog az Alma Mater. Jogász alig van az idén a nagyváradai akadémián. Amíg a múlt évben hetvenen iratkoztak be az első évfolyamra, addig az idén csak husz ifjú jelentkezett a fölvetésre. A visszaesés tehát már a „golyák“-nál megkezdődött és halad ez az irányzat fölfelé is. Negyedéves jogász mindössze öt van.

— Passzív rezisztencia a déli vasuton. Bécsből jelentik: A cs. kir. szab. déli vasúttársaság igazgatósága a következőket jelenti: A déli vasut vezérigazgatóságához ma érkezett jelentések szerint a passzív rezisztencia a forgalomra eddig nagyobb hatást nem gyakorolt. A személyforgalom szinte normálisan bonyolítható le. Az árutorgalomban több órára terjedő késések fordulnak elő. Általában a helyzet tegnaphoz képest nem változott. Ez épp úgy mondható a bécs—trieszti, mint a karinthiai és tiroli vonalakra.

— Miért helyezték gondnokság alá Eszterházy gróft? Megirtuk, hogy Eszterházy Pál gróf pápai földbirtokost gondnokság alá helyezték. A fiatal mágnás néhány év előtt Debrecenben velt huszártiszt. Ügyvédje állítása szerint Debrecenben kerék egy milliónak hágott a nyakára. Most a pápai Eszterházy-hitbizomány jelenlegi urának, ifjabb Eszterházy Pálnak életében bekövetkezett az, ami nem egészen szokatlan az Eszterházy-család történetében: gondnokság alá helyezték. A családi tanácskozás, amelyben ezt elhatározták, nem régen folyt le és a döntés, melyet eredményezett, magának Eszterházy Pál grófnak óhajára történt. Néhány évvel ezelőtt történt, mikor egy színész sűrűn gondoskodott arról, hogy nevét Eszterházy Páléval együtt gyakran emlegessék. Egy premiér alkalmából Bécsben rendelte meg a színész számára a szükséges kosztümöket a gróf, amelyeket aztán tévedésből neki küldtek el Pápára. Délután érkezett meg a ruha Pápára, mire a gróf különvonatot rendelt a kosztümök számára, úgy, hogy a premiér közönsége a másik felvonásban már gyönyörködhetett Dreloll báró műhelyének szabászati remekeiben. Egyébiránt kereskedők, uzsorások, ügynők, azután nem is éppen legutolsó sorban ugynevezett „jóbarátok“ úgy fosztogatták az anyagiakban színvak gróft, ahogy nekik tetszett. Megtörtént, hogy hét millióért adott el egy birtokot, melyet tízenöt millióra becsültek. Időközben megnősült Pál gróf és felesége, néhai Andrássy Tivadar gróf szépséges leánya oldalán teljesen megváltozott. Idillikusan boldog családi életet él, távol a világ zajától, amelynek forgatagában millióit és fiatalága első esztendeit elpazarolta és egyéb óhajása nincs, minthogy anyagi körülményeit rendezze.

— Halálozás. Id. Teichert János, Ujarad községének tekintélyes birtokosa, községi bírája és iskolaszékének tevékeny tagja, ki a község közgazdasági életében nagy érdemeket szerzett, e hó 16-án agyszélhűtésben elhunyt.

— Az üldözött haramia. Ma ismét érkezett híradás, amely Vitális hollétét szabatosan meghatározta. Eszerint az üldözött haramiát Erdőgyarmaton, amely a nagyszalontai járásban van, látta volna Bessenyei Zoltán földbirtokos kondása. A kondás az erdőben legeltette a disznókat, amikor egy vadkörtefa alatt egy kék mándis, csizmás embert vett észre, aki vadkörte-t evett. Puskája a fának volt támasztva. Az ember háttal állott neki, de azért nyomban megismerte. Vitális Imre volt, akinek a szülei Erdőgyarmaton laknak, ő maga is odaváló. A kondás megszólította:

— Mit csinálsz Imre? Körte-t eszel?

Vitális megfordult, egy pillanatig farkasszemét nézett a kondással, aztán felkapta a puskáját és szó nélkül eltűnt az erdőben. A kondás rögtön hazasietett és jelentést tett gazdájának, aki a csendőrséget értesítette. Ez esztendőn délután történt. Estére már hatvan csendőr jött ki a községbe, akik körülfogták az erdőt, de Vitálist nem találták. Ma Tisza Kálmán gróf és Kóvér Lajos erdeit fogják felkutatni.

— A debreceni tanár öngyilkossága. Budapestről jelentik: Ma délben ifjú Géber Sándor soroksári községi jegyző telefonon bejelentette a főkapitányságnak, hogy Soroksárott a szentbenedesi romok mellett Schauder Antal halász kifogta a Dunából Balogh Sándor debreceni gazdasági akadémiai tanár holttestét. Személyazonosságát a nála talált iratokból állapították meg.

— A mérgező házaspár. Bécsből táviratozák: Emlékeztet, hogy a Kasztelets házaspár mérgezett csokoládé bonbonokat küldött egyik rokonuknak. Emiatt az egész családot letartóztatták. Ma azonban Kaszteletzt és leányát szabadon engedte a bíróság, mert kiderült, hogy csak távoli bübrészesség terheli őket. Kaszteletznét azonban továbbra is fogva tartják.

— Az aradi társasházak. Az Aradon létesítendő társasházak építésében részt venni szándékozókat érdekelte szombaton délután a városi tanácsstermében az öröklakásra igényt tartó, mintegy 80 jelentkező részvételével értekezletet tartott. A házat építő bank igazgatója a költségvetés adatait ismertette behatóan és részletesen. Az e célra az érdekeltség részéről felkért építész mérnök műszaki bírálatot adott az építési tervekről. Az építési szándékozókról részéről felmerült kívánásokat az építő bank nagyrészt teljesíthetőnek találta a aggályait teljesen megszüntette. Az építési tervek célzerű, modern és minden kényelmet biztosító formája, valamint a költségvetés igazán reális volta mindenki tetszését megajnyerte. Alapos a remény, hogy nem egy, hanem több társasház fog rövid időn belül felépülni. A szükséges pénzösszeg megszerzését a fizetési feltételeket is lényegesen megkönnyítette az építőbank. E hó 19-én, hétfőn délután 5 órakor újabb értekezlet lesz a városi háza tanácsstermében, a mikor a lakásra igényt tartók már formálisan szövetkezetté alakulnak. Ez értekezletre ezután meghívotnak az intézmény iránt érdeklődők és öröklakásra igényt tartók. Az értekezleten az aradi tisztviselőegylet képviselői is részt vettek a Verbóczy-utcai társasházakon kívül még egy tisztviselőtelep létesítése ügyében is megkezdtek tárgyalásokat. Igen számosan elfogultak a tárgyalások miatt nem jelenhettek meg az értekezleten a kimentettek magukat.

— A kíméletlen férj áldozata. Temesvárról jelentik: Ifjabb Pavlovits Jánosnak a Ferencváros főutcájában (Temesvár külvárosa) kitűnő forgalmu kereskedése van. Az üzletet Pavlovits Jánosné vezeti, akivel férje már évek óta boldog házasságban élt. Néhány hónap óta azonban magatartása a felesége iránt megváltozott. Pavlovits János bánásmódja annyira elkésertette a harminchat év körüli asszonyt, hogy tegnap egy családi perpatvar után délután öngyilkossági kísérletet követett el. Pavlovitsné ebéd után lugkőldatot ivott a tett elkövetése után akadtak csak rá, amikor borzasztó kínok között hanykolódott egy pamlagon. A Ferencváros népe ma egész nap csak erről az esetről beszélt. A tett okairól különböző verziók keringenek. Pavlovits Jánost mint rendkívül gyöngédtelen embert ismerik, akinek egy főcélja van: minél nagyobb vagyont szerezni. Ebben a törekvésében nem ismert semmiféle akadályt a ennek elérésére a saját feleségét, aki pedig nagyon szerette, vak eszközvé tette. Pavlovitsné sokszor panasszkodott, hogy reggeltől késő estig talpon kell lennie a háború vagyonos emberek, — százezrekre rug a vagyonuk, — úgy kell dolgozni, mint egy szolgálnak. Évekig szorgalmas munka között élt, de az utolsó időben a gyenge szervezete nem bírta már ki a gondterhes munkát. Most, hogy ismét új házat építettek, azt javasolta a férjének, hogy jó volna már átadni az üzletet, ők már eleget dolgoztak, vonuljanak új házukba a éljenek már most csak maguknak és gyermekeiknek. Pavlovits erről azonban tudni sem akart a itt kezdődött az asszony kálváriája. Nap-nap után családi jelenetek következtek a tegnap egy szemtanu ebeszélése szerint Pavlovits indulatosságában ismét összekapott az asszonnyal. Ez a nőt végkép elkésertette. Lugkőldatot készített magának a kiitta.

— Köszönetnyilvánítás. Jankó Mihály, az aradi honvédegyelet elnöke köszönetét fejezi ki Matyák Sárika rákospalota-ujjalotai urileánynak, mert az öreg honvédeknek egy nagy doboz szivarvéget ajándékozott.

— A negyvennyolcas honvédek 10 hordó aranya. Névtelen levelet kapott az eperjesi görög katolikus püspök a napokban, melyben egy negyvennyolcas honvédtiszt szenzációs dologról értesíti a püspököt. Kilenc honvédtiszt társával menekült 1849-ben Kellemes felé. Nyomukban volt az orosz a nem annyira rájuk félt a foga, mint inkább a tiz hordó aranyra, amit magukkal vittek. Mikor veszve látták a kincseket, a sebesi réteken, a Kellemes felé vezető országúton a tiz hordó aranyat elásták. A hordókban sok drágakő volt és igen értékes kincsek. A lelkes honvédtisztek ekkor erős esküvel fogadták, hogy addig, míg Magyarország szabad és független nem lesz, nem hozzák napfényre a dolgot. Akkor majd kiássák és nemzeti célokra használják fel az aranyat. Az öreg honvéd társai már meghaltak, ő is utolsó napjait éli a nem akarja, hogy vesszendőbe menjenek a kincsek, megírta hát egy levélben az egészet a gör. kath. püspöknek. Keressék meg, ássák ki az aranyat és fordítsák a gör. kath. templom javára. Ez talán, hogy szent célra fordítják az összeget, feloldozza az eskü alól! A püspök átküldte a levelet a rendőrségnek s onnan keresik a levél íróját. A kincsekben egyelőre nem hisznek.

— Öngyilkos urileány. Megirtuk lapunkban, hogy Lefkovits Ella fővárosi illetőségű urileány Szatmáron a Pannónia szállodában öngyilkosságot követett el. Az öngyilkosság körülményeire vonatkozólag még a következőket jelentik Szatmárról: Lefkovics Ella pénteken reggel érkezett Szatmárra. A délelőtt folyamán Melchner testvérek vaskereskedésében revolvert vásárolt. A kere kedésben gyanusnak találták a dolgot, azért jelentést tettek a rendőrségen, ahonnan egy rendőrtisztviselő ment ki a leány lakására. A leány azonban megnyugtatta a tisztviselőt, úgy, hogy az nem vette el tőle a revolvert. A leány délben megebédelt, kifizette a szobaszámlát és meghagyta, hogy reggel korán költse fel, mert elutazik. Délután négy órakor egy ekszpressz levelet és egy levelezőlapot adott fel, majd a zsidótemplomba ment. Mikor onnan visszatért, akkor követte el az öngyilkosságot. Táskájában a rendőrség egy gyermekfényképet és tizennégy korona pénzt talált.

— Löwy — nem oroszlan. Siófok szenzációs párbajnak volt a színhelye, amely azonban véres egyáltalában nem volt, sőt ha jobban meggondoljuk a dolgot, még párbaj sem volt és a szenzációja egészen másban van. Az eset úgy történt, hogy a siófoki Fogas szálló egyik asztalánál ült Látrányi István, tolnatamási gazdálkodó, a másiknál pedig Löwy József, akinek Felsőnyéken van hazája és aki a Löwy Dávid és fia cég beltagja. Csöndesen mulattak, amikor egyszerre Látrányi a pincértől 5-ért „Löwy”-t kért. A pincér elámult erre a szokatlan ételre és minthogy Löwyt nem vihette oda, ez felkelt és magától odaállott Látrányi elé és őt provokálta. Emiatt kardpárbaj lett volna és tegnap reggel lett volna, ha egyáltalában meg lett volna. Ezt a sok voltát pedig Löwy-József miatt kell ideírni, aki a párbaj színhelyén háromszor egymásután elájult. Ezért az orvos harcképtelenségét jelentette ki.

— Megölte a férjét. Keszthelyről táviratozák: Major Ignác földbirtokos folyton ellenséges viszonyban volt a családjával. Ma kiment az egész család a szőlőbe. Majorné nagy kőveti magához és lehvta az urát a pincébe azzal, hogy segítsen neki a hordók kiürítésében. Az asszony a pincében hasba szurta Majort, aki azonnal meghalt. Majorné azzal védekezik, hogy férje a pincében fojtogatta.

— Az urileány büne. Miskolcra táviratozák: Horváth Károly tb. rendőrfőkapitányt tegnapelőtt névtelen levélben figyelmeztették, hogy egy városzerte ismert miskolci szép urileány magzatát Faragó Bálintné szülésznő segédkezésével elpusztította. A rendőrkapitány azonnal hozzáfogott a nyomozáshoz. Megállapították, hogy az illető leány az utóbbi időben gyakran megfordult a szülésznőnél, akit e hó 9-én elhívtak a leányhoz. A leány két, hathónapos magzattól szabadult meg a szülésznő segédkezésével. Az ikrek közül az egyik fiú, a másik leány volt. A fiú a szülés után nem sokára meghalt, míg a kis leány másnap délelőtt halt meg gyanus körülmények között. A szülésznő, anélkül, hogy a halálzásokat a rendőrhatalomnak és a halottkémnek bejelentette volna, vagy a születésekről jelentést tett volna az anyakönyvi hivatalnak, egy kis dobozba tette a hullákat és elföldelte a temetőben. A kis sirt a rendőrség felásatta és a hullákat kivették és becsillították a Szent István-kórház halottsházába, törvényszéki boncolás végett. A nyomozás során kétségtelenül beigazolást nyert az is, hogy a leánynak már azelőtt is volt gyermeke, többször megjelent a szülésznőnél, a kinek megmondta, hogy magzatától minden áron szabadulni akar. Járt e célból egy másik szülésznőnél is, de ez elutasította és ezután ment Faragónéhoz, akit Horváth tb. rendőrfőkapitány hosszasan faggatott, hogy a leányon végzett tiltott műtét beismerésére bírja, de ez eleinte tagadta, hogy a leányt valaha látta volna. Később azonban beismerte, hogy a leány két ízben járt lakásán, meg is vizsgálta és ezért pénzt is kapott.

— Tudományos megfigyelések a moszkvai császári orvosi egyetemen megállapították:

„Valamennyi hashajtó ásványvíz között a Ferenc József-keserűvíz glaubersóban és keserűsóban leggazdagabbnak bizonyult. Ennél a sajátságánál fogva, melyet még fokoz az, hogy szódabikarbóna-taralommal is bír, minden más hasonló ásványvíz fölé helyezendő. A természetes Ferenc József-keserűvíz még kis adagok használatával mellett is, gyorsan és biztosan ható hashajtó.”

A valódi Ferenc József-keserűvíz csakis teljesen természetes állapotban, minden hozzátétel nélkül kerül forgalomba és ásványvíz-üzletekben, gyógytárakban és drógeriákban kapható. 2581—I.

— Rejtelmes gyilkosság. Az utóbbi időben veszedelmesen szaporodnak a délvidéken az emberélet elleni merényletek. A sötét bűncselekmények statisztikájában nem utolsó helyet foglal el az az eset, amelyről ma érkezett jelentés a temesvári királyi ügyészséghez és amelynek rugója a boszúérzet. A temesmegyei Kizdica községben tegnap délután gyilkosság történt, melynek tettese eddig ismeretlen. Tanczik Vasul hetvenegy éves ottani földművesgazda tegnap délután kiment a falu határában levő tanyájára, ahol pálinkát főzött. Az öreg az üst körül volt elfoglalva, amikor a közvetlen közelből eldördült egy lövés és a szerencsétlen aggyastyan holtan rogyott össze. A golyó fejébe hatolt és szétroncsolta agyvelejét. Arra járó falubeli parasztok találták meg a vérben fekvő holttestet. Azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást, de eddig eredmény nélkül. A kir. ügyészség elrendelte a holttest felboncolását. Rövid időn belül immár ez a harmadik eset, hogy ily rejtélyes természetű gyilkosság történt.

— Az leány előrehaladtával női bőr- és selem táskák, utazó kofferok, uti készletek, kalap bőrdobok, utazó kosarak, tennisz-verék, footballok, kerek korcsolyák, stb. melyek elszállított árban lesznek eladva Hegedűs Gyula kereskedésében Aradon, Andrassy-tér 15. Telefon 506. 1761

gyobb számban keressék fel ezt az üzletet. Modernséget, izlést, artisztikumot tanulhatnak belőle. Ez pedig csak hasznára válik az aradi kereskedőnek. Rágen elavult az a mordás, hogy a jó bornak nem kell cégér. Igenis kell. Csak hogy a cégért kell jól megválasztani.

TARKASÁGOK.

★

(Az érzéktelenítés.) Egy ismert orvos a mi nap megoperálta a megye egyik leggazdagabb földbirtokosának a fiát. A műtét nagyszerűen sikerült és a birtokos, akit fűvénségéről általában ismernek, a számlát kérte az orvostól.

— Hát meg van-e elégedve az operációval? — kérdezte az orvos a gazdag papától.

— Igen. A fiam mondta, hogy egyáltalán nem érzett fájdalmat az operáció alatt.

— Persze, mert én érzékteleníttem a betegemet, amikor őket operálok.

— Na és mit fizetek?

Az orvos kiállítja a számlát, amely ezerkét-száz koronáról szól. A földbirtokos a fogát szivja, de azért nem fejezi ki rosszaságát. Csak ezt mondja:

— Doktor ur, nem volna szives engem is most úgy érzékteleníteni, mint a fiamat?

(A bizás oka.) Egy aradi kereskedőt ma megállította az utcán a barátja:

— Nagyszerűen nézel ki, — szól a barát. — Nekem nem sokat használt a kura. Pedig 5 hétig voltam Rohitschon. Hát te hogyan bíztál meg ilyen pompásan és hogy szerzettél ilyen kitűnő araszint?

— Ezt nálam Abbázia okozta, — felelte mosolyogva a kereskedő.

— Micsoda, hát Abbáziában nyaraltál?

— Én nem, — mondta a kereskedő diadalmas arccal — hanem becses feleségem volt ott hat hétig és én addig — itthon éltem világgomat.

Csevegés az asszonyokról.

★

Századunknak annyi elintézni való problémája van, hogy orvosok, technikusok, társadalomtudósok száz esztendőnek éjétnapját egybevetve se intézhetik el valamennyit. De a munka folyik és alig van nap, amely meglepetést ne hozna a világnak. A technika igazi csodái, az orvosi tudomány igazi haladása, a szociológia igazi eredményei ennek a századnak a műhelyeiből kerültek elő és elgondolni is merész, hogy mi mindent megfejt, megoldhat, elintézhet még e század. Az elintézésre váró problémák között itt van a nőkérdés is. Ma még ott tartunk, hogy az asszonynak csak azt a hivatását ösmerjük el, hogy jó feleség és jó anya legyen; hogy vezesse és irányítsa háztartásunkat, gyermekeink nevelését, hogy jólétünkről gondoskodjék, hogy szeressen és szeretessék. Látnivaló ebből, hogy éppen elég gond jut ki az asszonynak; akinek emellett vannak még speciális gondjai is, nevezetesen: a divatgondok. Mert hiába predi alunk a divatellen; valójában mindig a világon hívó, és követő vagyunk. Alig van férj a világon, aki ne szereti, hogy a felesége, a leánya, vagy más nő. hozzá tartozója divatosan és elegánsan járjon; természetesen mindenki a maga viszonyainak arányában, viszonyainak keretében

Isten után következik az asszony! — mondja Heine Henrik — és csak nem kívánhatjuk, hogy saját külön Vénusunk özönvíz előtti toalettnben, kalapban járjon; már pedig ami nem di atos, az özönvíz előtti, ha mindjárt csak tavalyi is. Az öltözködésnek, a jó öltözködésnek, az asszonyi öltözködésnek egyik legfonto-

sabb kelléke a kalap. Azt merném szinte mondani, hogy a kalap teszi az asszonyt; különösen mostanában, amikor olyan szépek az asszonyok és olyan szépek az asszonyok. A kucsma-kalap művészi stílt ad az asszonynak, a kucsma bizonyos előkelőséget, a toll gráciát, a tollas kosár bizonyos pikantériát; gróval valamelyes eredetiséget ad minden forma.

Az aradi asszonyoknak az az előnyük van a vidék más városainak asszonyai fölött, hogy ők itthon szerethetik be ezeket a kalapcsudákat; itt választhatnak, itt kereshetnek magukhoz illőt, magukhoz megfelelő akárcsak a pesti asszonyok teszik otthon, mert a legelőkelőbb pesti cég: Karsay Feri fiókot nyitott Aradon, a Forrai utcában, a Hunyady palotában. Karsay Feri híres az izléséről és pompás rak-táráról. Legutóbb is hat hetet töltött a külföldön: Párisban, Londonban, Ostendében, Brüsszelben és ami szépet ott látott, azt elhozta, amit eltanulhatott, eltanulta. Százzszámra jöttek eredeti modelleji és minden aradi asszony jól teszi, ha megnézi az ő kalapjait, mielőtt őszi-téli szükségletét beszerzi. Mert ismétlem, kalap teszi az asszonyt, különösen, ha szép a kalap és szép az asszony . . .

Vicomte Letorrier.

— Az átutazók figyelmét tisztelettel főtíhivjuk arra a körülményre, hogy az Aradi Közlöny á vasúti állomásnál nem a csomagszállító részvénytársaság alkalmazottjánál, hanem lapunk külön megbízottjánál kapható az állomás előtti téren.

Kapható a világon mindenütt, minden nagyobb gyógyszerárban és drogériában Főraktár Magyarország részére: Budapest, Kecskeméti-utca 8. és Rákóczi-ut 9. — Aradon: Földes Kelemen gyógyszerárban, Hegedűs Gyula, Hajós Árpád, Riedl Ödön, Vojtek és Weisz. Hanzu Nestor. Egy doboz ára K 3.—, nagy doboz ára K 5.—. 1951

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A gazdasági egyesület választmányi ülése. Ma, szombaton tartotta az aradvármegyei gazdasági egyesület harminadik igazgató választmányi gyűlését. Jelen voltak: Vársárhelyi Józsi igazgató-elnök elnöksége alatt Friebeisz Miklós, Kocsas József alelnökök, Ipolyi Keller Iván ügyvezető-titkár, Kralovanszky Kálmán, Kellner György, Szathmáry Gyula, Purgly László, Soly-mossy Lajos báró és Török Géza igazgató-választmányi tagok. Ipolyi Keller Iván ügyvezető titkár ismerteti az elnöki jelentést, melynek főbb pontjai, hogy az év június havában, Almáskamarason és Szapáryligeten igen sikeresen rendezett és szarvasmarha díjazást rendezett az egyesület, kiemelt a kiegészítő között 2700 korona pénzdíj és több díszoklevél. Továbbá a kurtica-máscai törvényhatósági uton létesített kurticai népies kenderáztató használatának átadását és az áztatás megkezdését tudatja a választmány a földművelésügyi miniszter azon leiratát, melyben kiutasba helyezte, hogy lehetőleg több évi segínyt biztosít az egyesületnek adminisztrációs esokra, — az elnökség ez irányban tett és felterjesztett költségvetését jóváhagyólag tudomásul vette. — Magyarad község azon kérelmét, hogy hetenként egyszer élelmi cikkekkel piacot tartsanak, ugyancsak Borosjenő község azon kérelmét, hogy hűtőházát a lakosságjal kibővit-

hesse, indokainál fogva teljesíthetőnek véleményezte. Részletesen foglalkozott ezután a Pest-vármegyei Gazdasági Egyesület azon javaslatával, mely a már meglévő szabályait módosítja és esélyességül pénztár szabályait óhajtja módosítani. Az igazgató választmány máltá nyolja a Pestvármegyei gazdasági egyesület azon nemes szándékát, mely a felebaráti szeretet által vezéreltetve tett előterjesztést, módosításainak keresztülvitelére; mégis nem hajlandó azt támogatni, mert az ajánlott módosítások egy nyugdíjintézetnél igen nagy teret nyitnak a különböző spekulációkra, de különben is a fedezetile illetégek semminemű számadás nem nyújtott felvilágosítást. El szerint nem pártfogolhat olyan dolgot, melynel nem lehet tudni előre, hogy minő terhet ró az államra, valamint a gazdák közönségre. Részéről a minisztert arra kéri föl, hogy a pestvármegyei gazdasági egyesület kérelmét alapul véve, arra hivatott szakemberek által dolgoztasson ki egy módosítást úgy, hogy az állam, valamint a gazdák közönség által hozandó áldozat nagysága korvonalastassék és a nyugdíj, illetve a segély az eddigi tapasztalatok alapján módosítottassék — ér nyújtson módot arra nézve, hogy annak idején módosított szabályokhoz a gazdák közönség is megadhassa a maga véleményét. Foglalkozott az Aradon létesítendő tőzsde ügyével és elhatározta, hogy annak létesítését csak az eset ben pártfogolja, ha a gazdák közönségnek ugy a tőzsde tanácsjába, ha a gazdasági egyesület sámban a kereskedőkkel egyforma jog biztosítottatik.

— „Friedrich Wilhelm“ Porosz Élet és Kereséségi Biztosító Részvény-Társaság Berlinben. Magyarorsági igazgatóság: Budapest, IV. ker. Kossuth Lajos-utca 17 sz. Egy ke a kontinens legtekintélyesebb és legnagyobb életbiztosító intézeteinek; biztosítási állománya az 1909-iki üzleti jelentés szerint ezen év végével 771,673,295 koronára és 1,321,264 évi járulékra rugott; a társaság biztosítékai alapja több mint 186 millió koronára emelkedtek. A „Friedrich Wilhelm“ pénzügyi fejlődését az utolsó hat évben a következő táblázat illusztrálja: 1904. évi felesleg 3,912,227 K. átutalás a biztosítottak javára 3,592,732 K. átutalás a külön tartalékokba 992,129 K. 1905. évi felesleg 3,912,227 K. átutalás a biztosítottak javára 2,304,292 K. átutalás a külön tartalékokba 746,566 K. 1906. évi felesleg 4,768,870 K. átutalás a biztosítottak javára 2,902,778 K. átutalás a külön tartalékokba 795,578 K. 1907. évi felesleg 5,221,196 K. átutalás a biztosítottak javára 3,619,426 K. átutalás a külön tartalékokba 637,135 K. 1908. évi felesleg 6,479,999 K. átutalás a biztosítottak javára 4,539,710 K. átutalás a külön tartalékokba 953,372 K. 1909. évi felesleg 7,627,869 K. átutalás a biztosítottak javára 5,506,913 K. átut. a külön tartalékokba 1,015,022 K. Ellenben a társaság üzlets. érzési terjedését a következő számok igazolják: 1904. ben 93,600,000 kor., 1905. ben 1,160,000 kor., 1906. ben 118,800,000 kor., 1907. ben 141,600,000 kor., 1908. ben 151,200,000 kor., 1909. ben 164,652,231 kor. Különös figyelmet érdemelnek a biztosítottak nyereségrészesedésének különböző válfajai. Valamennyire nézve évről-évre emelkedő tendencia konstatalható. A legutolsó mérleg alapján az „A“ osztalék-kötelek biztosítottjai az évi díj 23%-át, a „C“ kötelek biztosítottjai az évi díj 25%-át, a „D“ kötelek biztosítottjai az évi díj 27%-át élvezik, míg a „B“ kötelek osztalék-tétele 3%-ról 8 és 1/4%-ra emeltetett. Az „E“ kötelek részére 2 és 2/4%-os évi díj-os tételek vannak megállapítva, eltekintve az ugynevezett utó (pót) osztalékoktól, úgy, hogy a társaság a biztosítottak nyereségrészesedése tekintetében ma első helyen áll. A „Friedrich Wilhelm“ nálunk f. é. február hó 1 vel telepedett meg és vette fel az üzemet. Központi kormányszat: Herceg Ratibor, Corvey, Hohenlohe Schillingfürst Viktor elnök, Heimsoth György királyi titkos ker. tanácsos, Heimesoth Károly bankigazgató, Herceg Hohenlohe-Schillingfürst Moritz, gróf Hutten-Czapki Bogdan, az urakháza tagja, Mochke Eugen, tőkepénzes, gróf Pfeil Günter, Herceg Ratibor Ferenc, gróf Schönborn-Wiesentheid Kelemen, dr. Wach er Pál, kir. főbányatanácsos, az urakháza tagja, Vezérigazgató: Ju iusburger A., igazgató: Loebinger M. jogtanácsos. Magyarországi igazgatóság: dógricsei Antal János és Dárdai Ede igazgatók. 8570

Rendkívül olcsó árakban árusítunk **férfi öltöny, felöltő és** **fiú ruha szöveteket.**

Leichner és Fleischer Arad, Szabadság-tér 17. Telefon 475.

Kizárólagos posztó gyári raktár.

8887

Maradékok mindig kaphatók.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 17

Amerika 1-el magasabb. Kínálat kielégítő, 15 ezer mm. változatlan.

As árak 50 kilónként számítva:

	Déli társat	2 órai társat
Buza 1910. októberre	9.93-9.93	9.90-9.91
Buza 1911. áprillisa	10.28-10.29	10.26-10.27
Rozs 1910. októberre	7.30-7.31	7.29-7.30
Zab 1910. októberre	7.95-7.96	7.90-8.91
Tengeri 1911. májusra	5.75-5.76	5.73-5.74

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. Szept. 17

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új	8.75-8.80
76 " " " " " " " " " "	8.90-8.95
77 " " " " " " " " " "	9.00-9.05
78 " " " " " " " " " "	9.10-9.15

Buza (Temesvári keresk. ára):

75 kilogrammos új	8.65-8.70
Rozs új	6.35-6.40
Árpa új	5.95-6.00
Zab új	7.05-7.10
Tengeri régi	5.55-5.60

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

Szept. 17.

Magyar aranyjárdék 4%	112.-
Magyar koronajárdék 4%	91.85
Magyar koronajárdék 5%	81.-
Magy. földteherm. kötvény 4%	92.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	98.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	223.-
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	187.-
Osztrák járadék papírban	93.50
Osztrák járadék ezüstben	97.25
Osztrák járadék aranyban	118.-
Osztrák koronajárdék 4%	93.50
1909. évi osztrák államsorsjegy	171.-
Osztrák-magyar bankrészvény	18.25
Magyar hitelbank-részvény	848.25
Osztrák hitelléti részvény	663.75
Osztr.-magy. államvasúti részvény	157.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.07
Német birodalmi márka	117.47 1/2
London vista	249.15
Páris vista	95.17 1/2
20 márkás arany	23.45

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

Szept. 17.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig; közép páronként 300-400 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 145-148 fillérig; fiatal közép páronként 251-320 kilogrammig terjedő sulyban 150-152 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 160-164 fillérig.

Sertéslejtés: szept. hó 14. napján volt 35880 darab, szept. 15. napján felhajtott 356 darab, szept. 15. napján elszállított 308 darab, szept. 16. napjára maradt készletben: 35,930 darab.

A hízott sertés üzlet irányzata nyugodt.

Felölös szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. szept. 18-án, vasárnap:

1. Kutba esett születésnap ajándék. Humoros. — 2. Lilly. Dráma. — 3. Pamutipar. Tanulságos. — 4. A családtes koró. Humoros. — 5. A szobrá z alma. Fantasztikus. — 6. Sagitarioni heryszakadékok Látványos. — 7. A nőemancipáció. Humoros. — 8. Szeretem és Le-szuálás. Dráma.

Előadások 3 órától kezdve.

Utolsó előadás este 10 órakor.

Helyárak: I-ő hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

NYILTTÉR.

Herczeg Róza

elvállal

ének- és zongora tanítást

a legmagasabb kikpzéséig.

Magánéneket egyes, valamint csoport órákban, házbán és házon kívül.

Értekezhetni: Szabadság-tér 13. sz. II em. ajtó a. Délelőtt 11-12-ig 3433

Dr. Tamasdán István

egyetemes orvostudor,

speciálista-fogorvos.

Rendel: D. e. 8-12-ig. D. u. 3-6-ig.

Lakik: Vármegyeházzal szemben (Fischer Eliz-palota)

II-ik kapu, Batthyány-utcai rész.

Rendeléseit szept 1-ével megkezdte. Morsékolt árak.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgyszavoldó vizek királya, hó- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetételük következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségeknel, csúzos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutus bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenczy lészó-raktár 22.

● Kútközlekedés: EPERJES. ●

Főelárusítók Aradon: Dür Gusztáv, a városházza szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268 Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

Angol, francia, német, olasz

nyelvből alapos és legújabb módszer szerinti oktatást nyújt **kezdők és haladóknak** házbán és házon kívül

Kosztolányi Imréné,

Szabadság-tér 13. sz. I. em. 14. ajtó.

Legjobb Adító Ital

MATTONI FÉLE

GISSHÜBLER

SAVANYUVÍZ

Hasznos, egészséges, ízletes, csodálatos, és egész szervezetet tisztít.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. I. em.

Telefon 294. sz. Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9-1 óráig. Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1910. szeptember hó 17.

Keresünk:

Aradra: detail faüzlet részére önálló ügyeshivatalnokot magyar, német és román nyelvismerettel, továbbá 1 parasztrőfös szakmabeli segédet és 2 tanoncot fizetéssel.

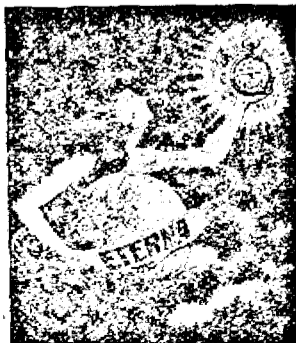
Vidékre: 5 fűszer, rőfös és rövid, 1 kézmű, 3 vas és fűszer, 6 rőfös és rövid és 6 vegyes szakmabeli magyar, román és részben német, tót és szerb nyelvismerettel bíró segédet és több tanoncot.

Alánlunk:

1 felső kereskedelmi iskolát végzett gyakornokot, 8 fűszer és csemege, 2 vegyes, 1 vas és fűszer, 2 fűszer és rövid, 2 női és férfidivat és 1 rőfös szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek. **AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA** 30k

Klein Sándor, Keppich Zsigmond, titkár igazgató.

A világ lelegegansabb, legszebb, leglaposabb és legpontosabb **Órája**

„Schild Frères Co” Granges Schweiz.

Aradon csakis

Weinberger Ferenc, Gallert és Fia és Assael H. és Fia

uraknál kaphatók.

Következő
ujdonságok
érkeztek

KERPEL IZSU

90,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Gréville H.: A milliárdos. Grath H. M.: A szerelem bolondja. Erdős Renée: Norina, A Holnap új versei. Glyn Elmor: A szirteken túl. Gydings Franklin Henry: A szociologia elvei. Merriman Seton Henry: A bársony—keztyű. Já-nossy Aladár: Emlékiratai. Igazság a Ha-verda pörben. Herczeg F.: Szelek szárnyán, Tábory K.: Bűn és szerelem, Bölsche: Szerelem az élők világában, Lafkadio H.: Kokoró, Egy önkéntes naplója, Palásthy M.: Baccarat Őfel-sége, Szomoró: A nagyszony, Szomaházy: Mesék a huszadik századból, Vera: Egy leány naplójából, Szikra: Judith, Bataillie, Henry: A botrány, Connan Doyle: Az elhagyott vitorlás, A megrontó szemek, Sanox Lady esete, Duval: A szép asszony ágya, Egy asszony aki min-denkié, Duval Henry: Ahogy az asszonyok szeretnek, Ahogy a férfiak szeretnek.

Németben: Skovronnek R.: Mein Vetter Josua Lindau Paul: Der Agent, Strindberg A.: Le-genden. Klinkowstroem: Das Hohelied des Lebens, Schirokauer A.: Im Schatten, Hart Hans: Vom trotzigen Sterben, Ballestrem: Um eine Königskrone, Viobig: Kinder der Eifel, Herold: Die Okella, Hart Hans: Das heilige Feuer, Becker K.: Hans im Glück, Dávid: Der Über-gang, Karlchen: Fräulein Tugendschön, die edle Gouvernante, Wolters: Verlobungsieber, Busse C.: Lena Küppers, Höcker P. O.: Die Sonne von St. Moritz, Saager A.: Drei mal hundert Teusend Teufel! Schlicht: Der Schwipplent-nant Roda Roda: Milán reitet in die Nacht, France: Auf dem weissen Felsen, Cook W.: Mon-tana, Höcker: Was die Leute sagen, Weis-se Seele, Klinkowström: Der Fetisch, Mar-riot: Sterne.

Kölcsöndíj: havonként 1 korona 20 fillér vagy kötetenként fi-zetve 8 fillér.

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek:

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill.,
vagy füzetenként 14 fill.

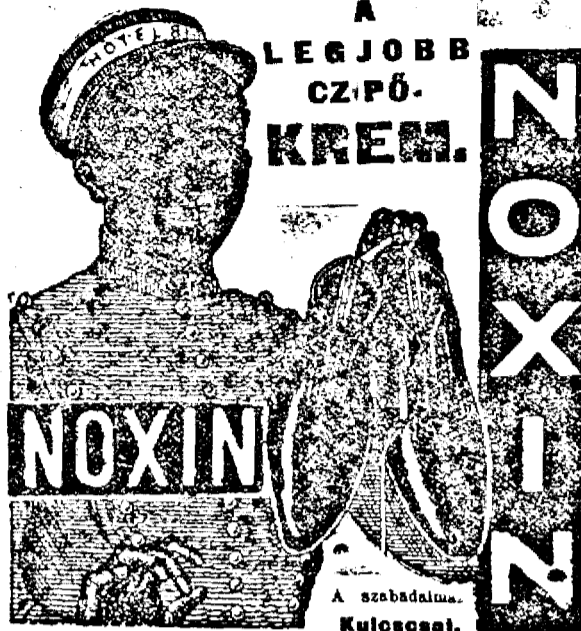
Legujabbak: Zerkovitz: Látja maga milyen... Hull falevél. Weiner: Miért nem tudok találni... Erbó: Mária, Ehrlich: Moni vegyél nekem egy monoplánt. Fráter L.: Miért nem születted a mi faunkba... Biró uram... Weiner: Zsur-szírén. Szendy: Hej: Jucza Panna. Del-met: A kis masamód Nelson R.: Duda kis-asszony, Lehár Ferenc: A luxemburgi gróf, Cso-konai: Cabaré, Frigyes: Dalok a hervadásról, Er-dély: Hóvirágok, Fábán: Két dal, Gelén: Po-mázi nóták, Bella: Négy magyar nóta, Györe: Hóvirágok, Zerkovitz: Dal az én kis nőmről, Csunya fiu, Alstyné: Ha jó az éj, mulatni kell.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyv-tárak kiegészítése és berendezése.

KERPEL IZSU,

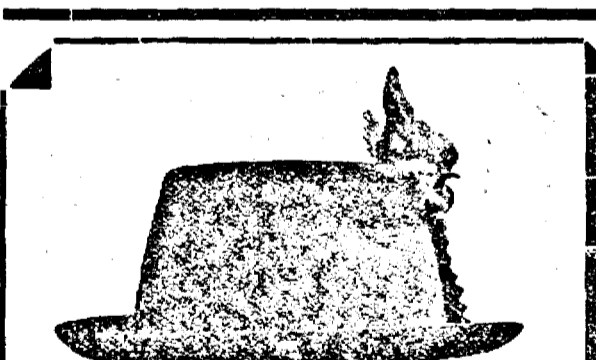
könyv-, zenemű és papírkereskedése Aradon.

NOXIN

A LEGJOBB CZÍPŐ-KREM.

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.
Főraktár: Aradon: LORENZ KÁROLY urnál,
Fray-utca, Nádasdy-palota. 6703

Alapítva: 1860. Allami telefon: 213.

Már most jelzi!
MÜNZL.

50 év óta fenálló cég az átmeneti és őszi idényre

legujabb
kalapokat és sapkákat, amit a legutóbbi divat megteremtett!

Előnyös szabott árak minden czikken láthatók!

Figyelmeztetés!
A Schicht szarvasszappan valódi csakis a Schicht névvel és a „szarvas” véd-jeggyel!

6597—I.

Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix” St. Louis 1904.

jobban tisztít mint minden-féle más.

6805—III.

1888. óta fényesen bevált
BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN
G. Hell & Co. gyártmánya.

Kiváló bőrci orvosok ajánlatára Európa legtöbb államában 60-nyes eredményekkel alkalmazták

mindennemű bőrkiütések
főleg krónikus és pikkelysömör és előző kiütések, továbbá resor-or, fagyások, lámpazsúd, fej- és szakálpikkelyek ellen. Berger kátrány-szappana 40 százalék kátrányt foglal magában és lé-nyegesen eltér a kereskedelemben forgó egyéb kátrány-szappanoktól. Makacs bőrbajoknál alkalmazzák a nagy hatású

Berger-féle kátrány-kénszappant
is. Enyhébb kátrány-szappan gyanánt, a bőr tisztításával ellen, a gyermekek bőr- és fejen való kiütései ellen, valamint minden-napi használatra mint felülmúlhatatlan mosó- és fürdő-szappan szolgál a

Berger-féle glicerín-piperesszappan
melyben 35 százalék glicerín foglaltatik és a mely illatosítva van. Kiváló bőrápoló szerként használják továbbá kitűnő sikerrel a

Berger-féle borax-szappant
és pedig pörzsölés, napégés, szepilk, előzők és más bőrbajok ellen.

Ars darabonként minden fajtából 70 fillér, használati utasítással együtt. Kérjen a vásárlásnál nyomtatékosan Berger-féle kátrány-szappanokat és borax-szappanokat, G. Hell & Comp. gyártmányait és vigyázzon az itt ábrázolt véd-jegyre és a mellette levő cégjelzésre, mely minden cümkén ott kell hogy legyen.

Kitüntető Bécsben 1883-ban díszokmányokkal és a párisi 1904. évi világiállításon arany éremmel.

A Berger védjegyt minden más gyógy- és higiénikus szappanok a hozzájuk mellékelte használati utasításokon fel vannak sorolva. Kaphatók minden gyógyszerárban és csakbavágy üzletben.

Nagyban: G. Hell & Comp., Wien, I., Biberstr. 2. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u. 12. Thalimayel J. Bécs, Erling-utca. Koochmeister Fr. utoda, Holu-utca 2. Molnar és Messer droguszták, IV., Kerenahorog-utca 2. szám. Detsinyi Frigyes drogeria, Marek-köl-utca 2. Kicsinyben Magyarországi összes gyógy-szertárában.

Raktár Aradon: G. Földes Kelemen, utas Arpád és Rozsnyay Matyas gyógyszeres urak-nál, Vejtők és Weisz droguerijában és kapható az összes hazai gyógyszerárakban. 1462

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. uri hölgyközönséget értesíteni, hogy *angol női divattermemet Deák Ferenc-utca 40. szám alatt* (dr. Winter-báz) **helyeztem át,**

hol a francia divat kibővítésével elvállalok a legújabb divat szerint

costümöket, alkalmi- és — kelengye-ruhákat —

legmodernebb kivitelben, a legszolidabb árak mellett.

Kitünő tisztelettel

Kövesdy Lajos

női szabó.

3257.

Rohitsi

Tempel

forrás. Szénasavdús, diétetikus, ártó asztali ital. — Elősegíti az emésztést és anyagcserét.

Styria

Legteljesebb gyógyforrás. — Indikálva: idült gyomorhurtnál, székrekedésnél, Bright-féle vesebajnál, lépdegánynál, májbajoknál, sárgaságnál, anyagcsere betegségeknél, légutak hurutos bántalmainál.

Donati

a maga nemében a leggazdagabb tartalmú gyógyforrás legerősebb hatással. Főképpen indikálva: idült bélhurtnál, obstitipciónál, epekövénél, elhízás hajlamánál, cukor- és cukorbetegségeknél.

Legdusabb természetes magnézium-glaubersosforrások.

Füraktar Magyarország részére: Hoffmann József Budapest, V. Bathory-u 8. 3055

TELEFONSZÁM: 991.

TELEFONSZÁM: 991.

Villamos motorok és dynamók

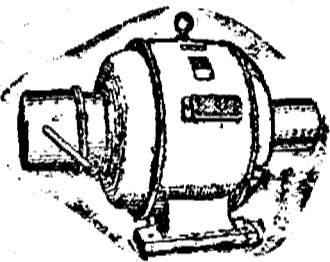
legelőbb beszerzési forrása

Hinterseer és Barth

elektrotechnikai gyár

2947

Temesvár-Józsefváros, Rózsa-utca 47.

Gyermánnyunk előnyei:

Magas hatásfok, golyós csapágyak, kevés áramfogyasztás.

Elvállaljuk bármely gyermeknyunk villamos motor és dynamóépítési szakaszerű és gyors javítását.

Szállítunk kislapások részére teljes géphozzárendezéseket, előnyös üzemi feltételek mellett. — Köszönetvétel és ajánlások kiváratra ingyen és bérmentve.

Világosan

küzel a községhez, Motor állomás mellett, a hegy derekán 4 $\frac{1}{2}$ m. hold. délnék fekvő, kitünő talaju és igen finom bort termő

S Z Ö L L Ö

nagy kolnával és idei szép egészséges terméssel, kedvező feltételek mellett **eladó.** 3450

Értekezhetni a tulajdonosnál, Aradon, Magyar-utca 6. sz.

Ügyünk keresetnek

Ügyünk keresetnek

EREDETI „CHRISTOPH“!

benzin szívógáz-motorok, lakomobilok és NYERSOLAJ-MOTOROK ma az első helyen állanak. 6818

:: A „CHRISTOPH“ név garancia. ::

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

DÉNES B. motorszpecialista :: segítő ::

BUDAPEST, V., Lipót-körut 15.

Gyorsan pusztul a bőr a est Őn banya, Ha Farnelndt NIGRIN-jét nem használja.

6835

ARA 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle MÉLÉNYI-CUKORKÁNY

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Gróf Potocki uradalom Gurahoncon

ajánlja kitünő minőségű

1658

2 éves száraz I. osztályu bükkhasáb és dorongfáját

mindenkor a legméltányosabb árak mellett.

— UGYANOTT KAPHATÓ —

szőlőkaró, erdei és mezei talpfa.

Eladó fajalmák.

Batul, Arany parmen, Ranet, Polynik stb.

Mm.-ként I. oszt (válogatva) Kor. 30.

II. „ Kor. 25.

Az árak Körösbánya állomás értendők.

Előjegyzéseket elfogad

3959

Buchwald Ödön gazdasága

posta Körösbánya.

Hol szerezzük be ernyő és fűző szükségleteinket?

A temesvári ernyőgyár raktárában

Arad, Andrassy-tér 20. szám.

„ Megbízható, szolid, olcsó árak mellett. „

Pontosan és gyorsan készítenek ernyő áthuzatekat és javításokat.

Varga D. Dani.

2254

Mester Frigyes

kereskedelemtudományi tanfolyama, korábban az európai hírkereskedelmi akadémia, Lipsea. Tizenkét tanár. — Prospektumok ingyen. 6820

Több mint 600 vagyonos hölgy sürgősen férjhez óhajt menni. Tekintet nélkül foglalkozásukra és vallásukra, esakis olyan urak jelentkezzenek — ha vagyontalanok is — a kiknek komoly a nőstülök számdékuk. L. Schlesinger, Berlin 18. 2614

Ügyes kárpitos

olcsón ajánlkozik házakhoz dolgozni ugy helyben, mint vidékre.

Vidékre árfelemelés nélkül.

Stáhl M.

Bercsényi Miklós-utca 32. 2485

Ügyes

fiatal segéd

ajánlatát kérjük.

Rosenblüh H. és Társa.

OLLA
Gummi kárpitosok
A tudomány mai állása szerint legjobb létező
GUMMI ÖVEK
Kapható minden gyógyszerárban és drogériákban.

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmeghízhatóbbnak ajánlva.
Kétszeresen erős, hogy a székletet a székletet OLLA-t adjon. — Az elcsúszott hólyag károsítását, és gyulladást — az eredeti propozícióda reklámot ingyen kelt az OLLA gummi kárpitosokért Wien 11/124. Praterstrasse No. 57. Raktár Aradon: Hámas Nester, Rosanyay Mátya, Fajtek Kálmán.

Denaturálszesz

hordókban valamint dugaszolt palackokban viszontelárusítók részére kapható 3565

Donáth Simon

engedélyezett Denaturálszesz nagyárusnál.

Továbbá raktár: saját főzésű törkölypálinka, seprő, szilvorum, rum és az összes édes pálinkákban. Bor. Kapható: Donáth Simonnal Telefon 524. sz.

Meghívó.

Kuvin hegyközsége folyó évi szeptember hó 25-én délelőtt 9 órakor tartja rendes évi

Őszi közgyűlését,

melyre a hegyközség tagjai ez uton hivatnak meg.

Tárgyak.

1. Az 1909. évi számadások tárgyalása, megállapítása.
 2. Az 1910. évi költségvetési előirányzat tárgyalása és megállapítása.
 3. Szerb György, dr. Isprávic Szevér, Pászto Ignác és Páll Klára pamaszai, illetőleg kérelmei hegyi utak és hidak felett.
 4. Az ugynevezett „Mócz“-forrás vízének a község belterületére való levezetése iránti határozat.
 5. A szüreti határidő megállapítása. 3551
- A közgyűlést megelőzőleg előkészítő választmányi ülés fog tartani d. e. 8 órakor, melyre a választmányi tagok ezuton is meghivatnak.
Kuvin, 1910. szeptember 17-éi.
A hegyközség előjárósága.

Masszirozó

ajánlkozik házakhoz tyukszem, körömvágás és csakis orvosilag előírt félfürdőzést. Vidékre levélben. Teljes tisztelettel

Alexander György

okl. vizsgázott masseur és hidegvíz kezelő 3553
Arad, Közép-utca 17^a

4394—1910. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A világiosi királyi jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Viktori takaréki és hitelintézet r. t. és a csatlakozó Hoffmann és Rosenfeld cég végrehajtatonak Krucsán Juon végrehajtást szenvedő elleni 5740 és 1158 korona 82 fill. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, az aradi kir. törvényszék, illetve a világiosi kir. jbiróság területén levő, Világos község határában fekvő és a világiosi 4440. sz. tjkvi A. I. 2—3. sor 644—645/a. és 5723/a. hrsz. beltelkes ház és kenderföldre 878 kor. mint ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi október hó 6-ik napján d. e. 9 órakor a világiosi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság hiv. helyiségében (1. sz. ajtó) megtartandó nyilvános árverésen az utóajánlat folytán 8210 koronán alul eladatni nem fog.
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és

az 1881. évi november 1-én 3838. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Az árverési vevő tartozik nyomban a bánatpénzt a vételár 10% ig kiegészíteni és a vételáron felül az árverési foganatosítási költségeket viselni.

Világos, 1910. évi augusztus hó 27. napján
A kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.
Povolni,
kir. járásbíró.
3560.

Meghívó.

Györök hegyközség közgyűlése

f. hó 25 én d. e. 8 órakor a község háza tanácstermében lesz megtartva, melyre a hegyközségi tagok tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1909. évi hegyközségi számadások megvizsgálása.
 2. Az 1911. évi költségvetés megállapítása. 3568
 3. Az általános szüreti határidő kitűzése és a szüretelési munkabéreknek a helyi viszonyokhoz mért megállapítása.
 4. A választmány kiegészítése.
- Györök, 1910. évi s. eptember hó 16-án.

Tabajdi Gyula, h. jegyző.
Koncz Benő, h. elnök.

Meghívó.

A pankotai hegyközség folyó évi szeptember hó 27-én d. u. 2 órakor

Őszi közgyűlését

tartja, melyre a hegyközség szőlőbirtokosait ezennel tisztelettel meghívja az

Elnökség.

Tárgy:

A szüret határid jének megállapítása. 3563
Netaláni indítványok.

Használt

ó l o m

megvételre keresetetik

18111—910.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi minister 54000—III—8/910. sz. rendelete alapján közhírré tesszük, hogy a Rumániában kötött kereskedelmi egyezmény 1910. évi szeptember hó elsejével kezdődő hatállyal életbe léptetve.

Az erre vonatkozó nyomtatványokat és közelebbi felvilágosításokat a városi aljegyzői hivatal (I. em. 67. sz. a.) adja meg.

Arad, 1910 évi szeptember 5.
A városi tanács.

16451—1910. kh.

Hirdetmény.

A nagyméltósága m. kir. belügyministerium 61869—II/89. szám alatt kelt intézvényével jóváhagyott 12657—884. szabályrendelete alapján azon ház és telek tulajdonosok, kiknek háza és ott a járda, kövezet, vagy asphalt burkolattal ellátva nincsen, felhívem telkeik előtt a gyalogjárót folyó évi november hó 30-ig terjedő alatt 1 1/2 méter, az ennél keskenyebb járdákat pedig egészen szélességük és téggel vastagságban homok réteggel akasztassák el, hogy a víz lefolyó árok vagy folyóka felé 5 centiméternyi eséssel birjon.

Köteles továbbá háztelek tulajdonos a gyalogjárók mellett elvonuló vízlevezető árkok telke és háza utca vonalának nösszában a városi mérnöki hivatal által előírt utasítás és méret szerint kiásatni és azt tisztán tartani, nemkülönben köteles ezen vízlevezető árkokon keresztül a kocsiját bejáratnál hidat építeni s azt folyton jó karban tartani.

Kik ezen rendeletnek eleget nem tesznek, 4 koronától 50 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntettetnek és ezen büntetésen felül az elmulasztott munka az illető költségére hivatalból fog eszközöltetni.

Tekintve, hogy a Maros víz állása ez idő szerint igen kicsiny, ajánlom, hogy a homok szükségletét az erre utaltak a nagyobb vizállás beállta előtt szerezzék be, mert az a szokásos végekezés, hogy a homoklás a magas víz állás miatt nem eszközölhető, figyelembe vétetni nem fog.

Arad, 1910. évi szeptember hó 2-án.

Sarlot,
főkapitány.

Iskolakönyvek tartós bekötését

szolid árak mellett vállalja az

Aradi Nyomda
Részvénytársaság
könyvkötészete.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Zálogházból

kiváltott arany, ezüst- és gyémánt-árakat vesz és elad Farkas Streicher Arad, Tökölly-tér 1. 2974

Egy intelligens lakótárs

kerestetik, esetleg teljes ellátásra. Bővebbet Rákóczy utca 24. szám. ajtó 2. 3558

Keresek

kisbővebb vagy nagyobb városban egy üzletet italmérésrel egybe-kötve. Esetleg italmérés vagy üzlet külön. Ajánlatok Dirlea János urhoz küldendő Arad-vár, hadkiegészítő hivatal. 3548

Biztosítási Ezletszerző

keres fix fizetés és jutalék mellett a „Magyar Francia” aradi fő-ügynöksége. 3561

Elegánsan butorozott

szoba lehetőleg zongorahasználattal és teljes ellátással kerestetik egy urinó részére. Cim a kiadó-hivatalban. 3567

Makón

közvetlenül a főtér közelében egy 40 év óta fennálló és igen jövedelmező borbélyüzlet házzal együtt eladó. Értekezhetni lehet özv. Vaszil Tamásnál Makón, Lehel-utca 141. sz. alatt. 3567

Délutáni

mellékfoglalkozást keres fiatal üzletvezetőségi tisztviselő, ki a könyvelés, levelezésben járta, jó bizonyítványokkal rendelkezik. Megkereséseket R. J. József főherceg-ut 18. kér. 3564

Sürgősen eladó

egy két holdas termőszőlő kolnával 2500 forintért elköltözés miatt. Cim a kiadóhivatalban. 3569

Kiadó

egy elegáns 2 szobából álló garcon lakás a város legszebb helyén. Érdeklődők forduljanak Goldmann Regina étterem tulajdonoshoz Arad, Deák Ferenc-utca.

4 középsőolát végzett

fiatalember gyakornokul ajánkozik. Gabona- vagy fatereskedésbe. Szíves megkeresések a kiadóba kéretnek. 3549

Modern 2 szoba butor.

Két szobás ebédlő és háló politurizált mahagoni, egy pár hónapos, elköltözés miatt azonnal eladó. Bővebbet Schweiger cukrásznál, Boros Béni-tér 8. szám. 3418

Óvadékképes,

gyermektelen házaspár keres vidéken egy vendéglőt elszámolásra. Pálffy János, Világos. 3546

Egy jó karban levő

zongora és több jó butordarabok eladók. Fejsze-utca 17. 3541

Fleischmann Zsófia

szülész, masször lakása Ferdinánd-utca 7. 3275

Cukrász-tanoncok

jó házból felvételnek Matzky Károly cukrászdájában. 3489

Gyermektelen házaspár

felvétetik jó bizonyítványokkal irodaszolgának és szakácsnőnek. Jelenkezni lehet Adriaai biztosító-társaság, Szabadság-tér. 3545

Keresek azonnali

földbérleteket és parcellázásra alkalmas birtokokat Részletes ajánlatok küldendő: Löbl Öszkár, kereskedelmi iroda, Lugos. 3550

Jel jövedelmező üzlet

házzal együtt betegség miatt eladó. Hajó-utca 4. és az Ó-Mikalakai házam, amely vendéglő és mészárszéknek igen alkalmas. 3493

Kézi ügynökök

fix fizetéssel és jutalékkal azonnal felvétetek. Cim a kiadóhivatalban. 3516

Arad, Lenkey-utca 17. sz.

alatt egy 16 m. hosszú és 6 széles faalkotmány jutányos áron eladó. Bővebbet ugyanott. 3519

Ügyes, fiatal

megbízható fűszer és vaskereskedő segéd, ki a magyar, német és román nyelvet bírja, felvétetik. — Waigand János, Ujszentanna. 2526

Hosolvierte Buchhalterin,

der Korrespondenz u. Maschinenschreibens fähig, sucht entsprechenden Posten. Näheres unter „Buchhalterin“ an die Expedition. 3539

Jr. ünnepekre

való magyar és német fordítási díszes és közönséges m a k z ó r o k és imakönyvek nagy választéka. Igen olcsó árak. Izr. üdvözlő lapokban eredeti újdonságok. Nagy levélpapír-vásár. üzleti könyvek gyári raktára. Irodai kellékekben különlegességek. Vidékre is pontos kiszolgálás. Kerpel Izsó könyv-, zenemű- és papirkereskedése, kölcsönkönyvtára és zeneműkölcsönző intézete, Aradon. Telefon 385. sz. 525

Kossuth-utca 40. szám alatt

ujjonnan épülő házzal modern lakások kiadók november 1-re. Bővebbet Matuschek J. és Fia üzletében. 3104

Boroshordók

100-tól 800 liter űrtartalommal teljesen jókarban eladók egyenként is. Nádor-utca, sörraktár. 3272

Eladó

mintegy 24—40 mm. kitűnő fajtájú féregmentes asztali csemege téli alma. Ajánlatokat kér Uradalmi kertészeti Soborsin, Arad-megye. 3575

Jóforgalmu

vegyeskereskedés trafik- és italmérésrel családi viszonyok miatt eladó. Bővebbet Aradon, Boros Béni-tér 9. sz. alatt. 3577

Képzési munkák

fehér és színesben, legfinomabb kivitelben, mérsékelt árban elfogadtatnak. Szt Pál-u. 9. alatt az udvarban jobbra. 3574

Eladók

kisbővebb-nagyobb szőlőszőlők és szőlőszőlők legjobb kivitelben, valamint vetőgépek és egy keringő, zsesz vagy borszivattyú sárga rézből. 3572

Iskolai táskák

könyvszíjak, iskolai szerek, irkák, körzők, rajztáblák legjobb kivitelben kaphatók Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 671

Ha cigarettázik

használjon Progress szivarkahüvelyt. 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 240. Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

Krausz Paulin

könyv és papirkereskedése Atzél Péter-utca, Színház-épület. Ajánlja új és használt tankönyveit az összes iskolák számára. Elsőrendű tan- és írószerek legnagyobb készletét. Legfigyelmesebb kiszolgálás. 511

Állást keres.

Földműves iskolát végzett, jó írástudó, kisebb irodai teendőket jártas egyén, raktárnoki vagy botos ispáni állást keres. 3535

Kész kerekeket

7—8—9 kor., hajlított löcsöket kor 1.20—1.40, és mindenféle kocsi-alkatrészeket jutányosan szállít Geiszl jármű- és faáru-gyár Miksa-utca 2—3. 2504

Modern garcon lakás

mely 2 szobából, előszobából és fürdőszobából áll, (teljesen különálló ház) november 1-re kiadó Révay-utca 9 szám alatt. Értekezni lehet az udvarban. 2682

4 magyar hold szőlő

Gyórokon, a motor megálló közelében, szép termés rajta, új kolnával és az összes új kellékekkel más vállalat miatt azonnal eladó. Cim Titizer András Arad-Gáj, gőzmalom tulajdonos. 3018

Szakás

2 szoba konyha, zárt folyosó, esetleg nagy gyümölcsös kert elgyűtt kiadó. Arad, Demeter-utca 111/a. 3458

Szatécüzlet

4 utcának sarkán, italmérés, trafik, bélyegeladási engedéllyel, ki-mutatható jó forgalommal, más vállalat miatt eladó. Cim: Révay-utca 10. 3576

Jobb

házból való 2—3 iskolás fiut teljes ellátásra elfogad Kemény Miksa izr. tanító Aulich-u. 2. Zongora a házzal. 2895

Eladó szőlő!

Paulison az állomás közelében 3 kat. hold szép fekvéssel elsőrendű faj, bor és csemege szőlő kolna, pince és hordókkal együtt, természettel vagy anélkül is.

eladó.

Bővebbet Zabán János lisztkereskedőnél Boros Béni-tér 9. 3283

Angol

bőr butorok

készítését a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben és a legolcsóbb árban készítjük. — Hazai és külföldi angol és német, sima és antik bőrből, stb.

Rajzokkal és bőrmintákkal, melyek most érkeztek, megkeresésre szívesen szolgálunk. 3076

Városi és megyei telefon 132. Szállítunk teljes lakberendezéseket a legújabb stílusban.

Kitűnő tisztelettel

Berán Antal és Fia

butorraktára

Forray-utca. Gróf Hunyady-ház.

Utazó

kerestetik egy könnyen eladható cikk eladására. Nagy kereset. A reflektánsok kéretnek legutóbbi foglalkozásuk megjelölésével ajánlatukat „Utazó” jelígyével a lapkiadóhivatalába leadni. 3542

Korcsma és szatéc üzlet

korlátlan italmérésrel, elköltözés miatt 3537

átadatik

Bővebbet helyszínén, Arad-Gáj, Templom-utca 8a. szám alatt.

Olcso bevasarlasi forras!
Kilényi C. és Társa

a „Kék golyóhoz“ 291

Arad, József főherceg-ut 11. sz.

Az őszi és téli idényre!

Megérkeztek nagy választékban a legújabb divatu szövetek, flanelokés barchendok, ugyszinten a legjobb minőségű fehérműek, trikó alsóruhák, gyermek ruhácskák és öltönyök, cipők, kalapok, sapkák iskolatáskák stb.

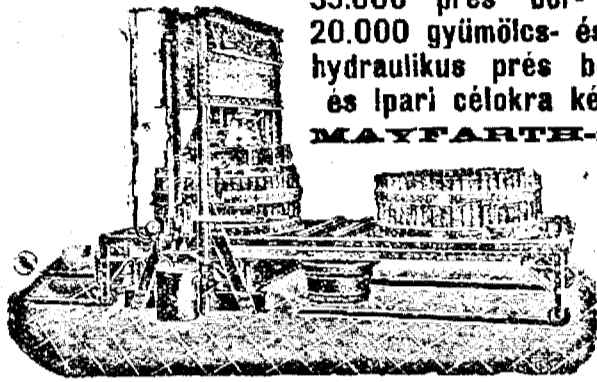
Maradékok feltűnő olcsó árban.

Bakács Miksa

angol női divattermék
november 1-én

Kazinczy-utca 12. szám alá Polgári Hiu iskola mellett

helyezi át. 3552

35.000 prés bor- és gyümölcsnek.
20.000 gyümölcs- és szőlőmalom. 300
hydraulikus prés bor, gyümölcsészet
és ipari célokra készítették már a
MAYFARTH-éle művek.

Az 1909. évben
2500 prés, 1200 malom
készült. Legnagyobb b-
zonyítók arra, hogy ezen
gyártmányok milyen ki-
váló minőségűek.

Forduljunk bizalommal

Ph. Mayfarth & Co.

gazdasági gépgyár, vasöntőde és gősházor.

Alapított 1872 Bécs III, Taborstrasse 71. 1050 munkás

Kitűntetve több mint 650 arany, ezüst éremmel, stb.

Részletes árjegyzék ingyen. Képviselek és vizont elárusítók kerestetnek.
Vigyázzunk mindig a Mayfarth cégre. 2023

Elsőrendű

temetkezési vállalat

Pankota Fő-ut, motor végállomás.
Úvegezett díszgyászokcsi, nagy
érc, tölgyfa és fenyőfa koporsók
raktáron a kegyeletes közönség
részére készen áll. Finomabb, egy-
szerűbb szemfödelek, koszorúk, ko-
szoruszallagok, aranyes feliratok,
fekete fátyol és fehér válszallag,
gyertyák, különféle cipő, ha-
risnya, szóval temetéshez való vagy
tartozó cikkek elősmert szolid
árban kaphatók 3555

Stoloz József,

asztalos és temetésrendező vál-
lalkozó Pankotán.

— Alapított 1879. évben. —

Paulison

13 katasztrális hold 31.62

SZÖLLŐ

épülettel, melyben 3 nagy pince
van, Nagy Zoltánné volt tulajdona,

szabad kézből eladó.

Érdeklődhetni a tulajdonosnál,

Schiebel József-nél,

UJ-PAULIS.

Ugy nott 100 Hl. használt jókar-
ban levő hordek eladó.

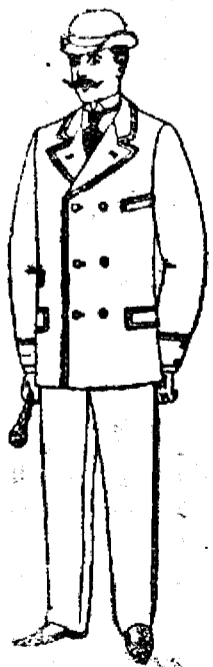
MALEK DEZSŐ

ANGOL URI-SZABÓ ÉS KATONAI
EGYENRUHÁZATI MŰTERME

Ideiglenesen Pannonia-szálló I.
emelet, nov. 1-től Lloyd-palota.

Legizlésebb
ruhák remek
szabással ju-
tányos árban
készítettnek.

Állandó nagy
raktár első-
rendű minő-
ségű bel- és
külföldi szöve-
tekben.

Vidéki meghi-
vásra bármi-
kor készség-
gel szeméye-
sen megyek.

Őszi és téli
angol divat-
szövet ujdön-
ságok óriási
választékban
megérkeztek.

Dijmentes vasalás!

mélyen tisztelt megrendelőim
ruhái díjmentesen vasaltatnak
Egy jóerkölcsű fia tanulónak felvétetik.

MAUTNER R.

Hunyady-utca 1. szám.

Előnyös vétel folytán feltűnő olcsóságok
érkeztek az alatti cikkekben és azokat
még eddig nem létezett olcsó árban to-
vább árusítom, míg ezen készlet tart: finom
barchetok, szövetek, voálok, delinek, an-
gol sephirek, chiffon, vászon, kanavász,
:- asztalnemű és ágyterítők. :-
**Angol cestüm kelmék, angol
férfi szövetek félárban, szőnye-
gek stb. e szakmába vágó cikkek. :-**

Valódi Rumburgi vásznak félárban
üzleti órák reggel 7—12 ig délután 2— $\frac{1}{2}$ 8-ig.

**MAUTNER R.
OLCSÓ ÁRUHÁZA,**

Hunyady-utca 1. szám.

3180

DOMIÁN SÁNDOR

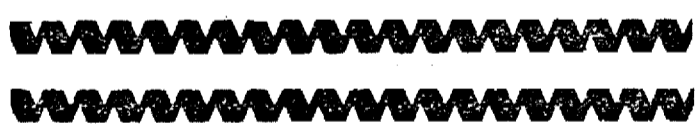
szőnyegárúháza

3578

Arad, József főherceg-u. 3

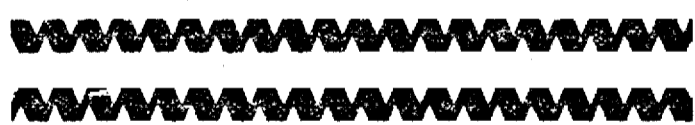
(Arad-Csanádi gazdasági tkpénztár palotája.)

Az ország legmodernebb árúháza.

Különlegességek.

Nagy választék.

Olcso szabott árak.

Minden igényt kielégítő árak.